

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXVII Kaina 15 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, SPALIS — OCTOBER 12, 1973

Nr. 240

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 585-9500

Quislingo pėdomis

ONA LABANAUSKAITE, mūsų korespondentė Jungtinėse Tautose

Jungt. Tautos. — Ryšium su dviejų Vokietijų atsiradimu J. Tautose, dažnam lenda galvon klausimas, kaip tai galėjo atsitikti, kad Maskvos kariuomenė karui einant prie galo galėjo be jokio pasipriešinimo taip greit ir toli prasiveržti į Europą, savo karinėmis pajėgomis izoliuoti plačią erdvę aplink Berlyną ir užimti didelius pietinės Europos gabalus. Tik didelis Churchillio užsispyrimas (jo kova su Rooseveltu tuo reikalu buvo aštri) pajėgė nuo Maskvos užgrobtimo išgelbėti tik vieną Graikiją ir šiaip taip apginti Italiją, nes tą fronto liniją saugojo angliai.

Viena mįslės dalis tebėra paslaptis, kita dalis žinoma. Stalinas vienas pats neveikė, jis turėjo grupę gerų politinių ir karinių strategų, kurie jam suplanavo ir žaibo greičiu įvykdė didelės Europos dalies užėmimą ir jos išlaikymą Maskvos kontrolėje. Archyvai dar slepia asmenų vardus, bet vienas iš jų atspėtas — Tai Molotovas, kuris lydydė Staliną į visas viršūnių konferencijas ir ten vaidino labai kietą derybininką. Molotovas visada turėjo daug užsiprašyti, kad Stalinas galėtų pa-

Išsikimas Maskvai Ulbrichtas

Antrajai Vokietijai įkurti ir jai taip ilgai Maskvos žinioje išlaikyti lemiantį vaidmenį suvaidino vokietis Walter Ulbrichtas, fanatiškas marksinis komunistas, kietos diktatoriškos linijos ir elgesio šalininkas.

Pabėgęs nuo Hitlerio režimo į Maskvą, jis ten buvo gerai paruoštas pareigoms Vokietijoje nuamatytą planą įvykdyti. Kadangi planai su kaupu buvo įvykdyti, Ulbrichtas 1945 balandžio mėn. buvo atvežtas į Berlyną su grupe gerai išreniruotų pareigūnų ir įpareigotas paruošti Maskvos okupuotą Vokietijos dalį komunistiniam režimui.

Pirmas jo darbas buvo suorganizuoti monolitinę ir griežtai disciplinotą partiją, kurią pavadino socialistine, nes pradžioje tikslų maskavimas buvo būtinas. Tu rėdamas uosle pajusti atsirandančius režimui pavojus, jis visada sugebėdavo tyliai sutvarkyti atsirandančių nepasitenkinimų ar pasipriešinimų savo samdytojo naudai. Ir taip apie 20 metų jis buvo patikimas ir ištikimas Maskvos tarnas.

Jam buvo pavesta padaryti Maskvai ir kitą patarnavimą — iki 1955 m. išimti iš krašto Maskvos numatytą pasiimti turą repatriacijų pavidale. Taip buvo išplėsta iš zonos daug pramoninio inventorius ir ilgam sustabdytas ūkinis atsivertimas.

Labiausiai nekenčiamas

Tame laikotarpy Ulbrichtas buvo tapęs nekenčiamiausiu svetimo režimo atstovu Rytų Vokietijoje.

Walter Ulbricht

joje. Partijoje prasidėjo spaudimas jį nušalinti, ir Maskva, Stalinui mirus, buvo linkusi taip padaryti. Gera proga atsirado per 1953 m. birželio 17d. liaudies sukilimą, apnuoginusį Ulbrichto režimo pilną bankrotą. Bet Ulbrichtas ir tada išsisuko, nes Maskva buvo įtikinta Ulbrichtą dar palikti, kad ir taip bloga padėtis dar labiau nepablogėtų.

Jo žvaigždė galutinai užgeso tada, kada Maskva pradėjo naują žaidimą Europoje — suartėti su V. Vokietija ir gauti sienų Europoje kad ir platoniską pripažinimą. Ulbrichto politinė uosle sušlavavo — jis tam planui neprireikė. Tada jau Brežnevas prašė jį nuo aktyvaus krašto valdymo pašalinti. Ilgamečio darbavio prašymas buvo lygus įsakymui — Ulbrichtas turėjo pasitraukti. Po dviejų metų mirė nesulaukęs savo paslaugų okupantui rezultatų — R. Vokietijos priėmimo į Jungt. Tautas su pilnomis suverenumo teisėmis.

Spiro Agnew ir Richard Nixon 1968 po prezidentinių rinkimų su žmonomis ir dukterimis. Dešinėje Agnew depresijos metais, gavęs pirmąjį darbą šypsosi, kad galėsįs padėti tėvams

Pagrobė britų konsulą

Guadalajara, Meksika. — Keturi maskuoti teroristai įsiveržė į britų garbės konsulo Anthony Williams namus ir jį išsivedė nežinia kur. Policija sako, kad iki šiol ji negavo jokio pranešimo ir nežino, ko teroristai nori. Greičiausiai pinigų.

Šiais metais jau antras toks atsitikimas tam mieste. Gekūžės mėnesį panašiai atsitiko su Amerikos gen. konsulu Terrance Leonhardy. Po keturių dienų jis buvo paleistas, kai banditai gavo 80,000 dolerių.

Suvaržė prezidento galią

WASHINGTONAS. — Senat 75:20 balsais priėmė įstatymą, kad prezidentas negali siųsti kariuomenės į svetimą šalį ir tėti karą ilgiau kaip 90 dienų be Kongreso sutikimo. Tame įstatyme dar numatyta, jog karą Kongresas gali ir sustiprinti, nelaukiant 90 dienų. Atsukti paprasta balsų dauguma, ir to negalės prezidentas vetuoti.

Prez. Nixonas tam įstatymui visą laiką priešinosi, bet negalėjo jo vetuoti, kai Senatas nuobalsavo daugumą negu dviem trečdaliais balsų.

Nušnekėjo pagal afrikiečių etiketą

KAMPALA. — Ugandos prezidentas Idi Amin sako, jog ne už kalnų metas, kai ir jo kariuomenė bus pasiųsta padėti arabams "už šventas jų teises". Amin, kalbėdamas sovietų ambasadoriaus priėmimo, nušnekėjo pagal savo protelį: "Hitleris buvo teisus, kad išvedė 6 mil. žydų. Jeigu ne Hitleris, tai žydų problema būtų ne vien problema Viduriniųjų Rytų, bet turėtų su jais daug vargo sovietai, visa Europa, įskaitant ir Britaniją". Iš jo ko nors geresnio ir negalima buvo tikėtis.

Arabai žino naftos vertę

VIENA. — Šešių arabų šalių ir Vakarų firmų derybos dėl naftos pardavimo - pirkimo užkliuvo, kai arabai, žinodami savo svarbą, pareikalavo kainą pakelti 66 procentus. Tomis sąlygomis Vakarai nesutinka derėtis.

PEKINAS. — Kanagos premjeras Pierre Trudeau atvyko į Kiniją. Jo oficialus vizitas tęsis 6 dienas. Aerodome jį ir 25 narių delegaciją pasitiko Ču En-lajus ir 4,000 šokančių vaikų.

IZRAELIS PAKELIUI Į DAMASKĄ

BEIRUTAS. — Trečiadienio vakare Golda Meir per televiziją ir radiją kalbėjo, kad Izraelio armija atsiėmė visas prarastas pozicijas Golan aukštumose ir įsiveržė į Sirijos žemę. Ji taip pat pripažino, kad Egipto daliniai vis dar keliauja per Suesą, ir Izraelis nedaug ką jiems gali padaryti.

TEL AVIV. — Vakar Izraelis tvirtino, kad jų kariuomenė pralaužė sirų pasipriešinimo liniją ir pradėjo veržtis Damasko linkui. Sirija apie tai nieko nepraneša.

Kitomis žiniomis, Izraelio komandos taip pat sugebėjo peržengti per Suesą jo pietiniam gale, apeiti egiptiečių dalinius ir užpuolė jų pačių žemėje konvojus, žengiančius į Sueso pusę. Izraelio daliniai vėl sėkmingai grįžo, nepatyrę jokių nuostolių. Izraelio karo laivai apšaudė Iaktakia, Baniąs ir Tartous miestus, juose esančius naftos perdavimo įrengimus. Buvo sukelti milžiniški gaisrai. Jie dar nukandė du sirų raketų laivus. Sirai gi sako, jog jie nukandė Izraelio tris laivus ir vieną grąuklį, "Mughot".

Didžiausiam oro mūšy nuo šio karo pradžios Izraelio aviacija numušė 17 sirų Migų.

NEW YORK. — CBS patikslina savo ankstesnį pranešimą, kad Izraelio lėktuvai Damasko

subombardavo ne sovietų ambasadą rūmus, bet kultūros centrą, tačiau patvirtinama, kad žuvo 30 žmonių.

Giriasi ir vieni, ir kiti

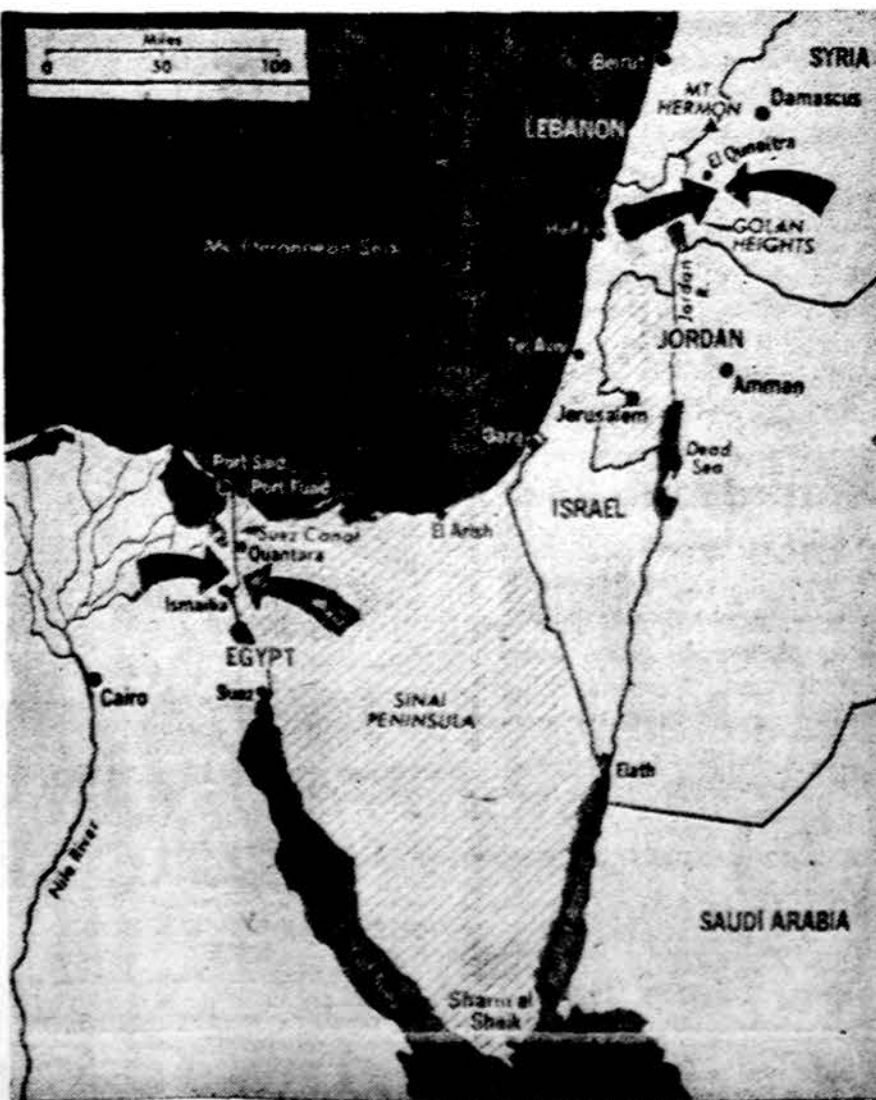
BEIRUTAS. — Arabai sako, kad jie iki šiol numušė 323 Izraelio lėktuvus iš bendro jų skaičiaus 488. Izraelis giriasi, kad sunaikinęs Egipto ir Sirijos 170 lėktuvų. Spėjama, kad ir vieni, ir kiti skaičių perdeda, perdaug giriasi. Nei viena pusė nekaltina apie savo nuostolius.

Sovietų laivai į Viduržemio jūrą

ISTANBULAS. — Sovietai iš Juodosios jūros pro Bosforą ir Dardanėlų sąsiaurus pasinėję į Viduržemio jūrą 19.000 tonų kreiserį "Sverdlovsk" ir du laivus naikintojus.

Kitomis žiniomis, sovietai lėktuvais gabeną Egiptui ir Sirijai ginklus ir karinę medžiagą. Amerika įspėjo Maskvą, kad ginklų gabenimas išsaus varžybas, tą patį pradės ir Amerika Izraeliui, ir paskutiniųjų mėnesių atlyžimas pavirs į šaltąjį karą.

LOS ANGELES. — Atlantic Richfield kompanija Javos saulę Indonezijoje, už 75 mil. dolerių patstatys natūralioms dujoms lydyti įrengimus.

KAS BUS AMERIKOS VICEPREZIDENTU?

WASHINGTONAS. — Spiro Agnew byla ir jam pripažinti kaltinimai labai nemalonūs Nixonui, respublikonams ir visai Amerikai. Kazkas pasirūpino atidengti senų laikų Agnew nusikaltimus prieš įstatymus, kad joks valdžios pareigūnas negali imti dovanų ar kyšių, jeigu iš to kam nors gali būti naudos. Teisingumo departamento pareigūnai išaiškino, kad jis, būdamas Baltimorės apskrities aukštu pareigūnu, vėliau ir Marylando gubernatorium, yra priėmęs iš kontraktorių dovanas ir dar nesumokėjęs valstybinių mokesčių.

Pradžioje Agnew tvirtino, kad jis nėra nieko blogo padaręs, vadinas, reikia suprasti, kad daug kas taip "elgiasi", tik ne visi būna išaiškinti. Vėliau norėjo, kad tą reikalą perimtų tyrinėti Kongresas, bet Kongresas to nenorėjo ir paliko spręsti teisminui. Nixonas, atrodo, panorėjo, kad Agnew ginčytųsi su teismais nebūdamas savo pareigose, kad atsistatydintų.

Kas dabar užims jo vietą? Laikina, iki bus surastas ir patvirtintas naujas viceprezidentas, pirmuoju po prezidento ir

eventualiu jo pareigų pavadėtoju yra Atstovų rūmų pirmininkas Carl Albert. Jau jį pradėjo saugoti slaptoji tarnyba. Už dienos ar kitos prezidentas parinks kandidatą. Jį turi patvirtinti abejį Kongreso rūmų paprasta balsų dauguma. Buvo girdėti balsų iš demokratų senatorių ir kongresmanų, kad jie netvirtins tokio, kuris vėliau pretenduotų į prezidentus, vadinas, labai stiprių kandidatų Nixonas nedrįs siūlyti. Jis norėtų gal gub. Rockefellerio, gub. Ronald Reagan ar John Connally. Connally juo labiau netvirtintų demokratų valdomas Kongresas, kad jis pasitraukė iš demokratų.

Stipriausiais kandidatais, kurie galėtų susilaukti Kongreso pritarimo, susilauktų mažiau opozicijos, minimi kongresmanas Gerald Ford iš Michigano, respublikonų vadas Atstovų rūmose, arba sen. Barry Goldwater, 1964 nesėkmingai kandidatas į prezidentus. Ford į viceprezidentus dar siūlo ir remia gub. Rockefelleris. Ford yra privačiai minėjęs, kad jis niekada nesieks prezidento vietos, jeigu ir tektų jam garbė tarnauti šalia prezidento.

Ne pirmas atsitikimas

WASHINGTONAS. — Agnew yra antras viceprezidentas, atsistatydinęs iš savo pareigų. Pirmas kartas buvo 1832, kai John Calhoun, nesutardamas su prezidentu Andrew Jacksonu, atsistatydino. Dar buvo atsitikimas, kad viceprezidentas Aaron Burr buvo kaltintas žmogžudyste, kai 1804 dvikovojo su Alexander Hamiltonu, tik jis nebuvo teisiamas.

PAREIKALAVO GRAŽINTI KURILŲ SALAS

Maskva. — Japonijos ministeris pirmininkas Kakuei Tanaka, viešėdamas Maskvoje, Brežnevui ir kitoms Kremliaus bosams pasakė, kad abiejų šalių ekonominiai ryšiai gali labai pablogėti, o gal ir visai nutrūkti, jei sovietai ir toliau nenorės kalbėti apie Kurilų salų grąžinimą. Po II pasaulinio karo praėjo ketvirtis šimtmečio, o vis dar negalima sudaryti taikos sutarties ir atgauti keturių salų, kurių rusams iš tikrųjų ir nereikia, o tiškai gyvenantiems ja ponams jos yra didelės svarbos.

Kalbėdamas laikraštininkams, Tanaka sakė: "Mes nenorime laukti dar vieno ketvirtio šimtmečio, norime klausimą išspręsti greičiau ir tai padaryti taikiu būdu. Jeigu to nebus galima padaryti, nukentės pirmiausia abiejų kraštų ūkiniai reikalai". Tanaka tačiau nėra pesimistas ir sakė, kad susitarė su sovietais tais reikalais greit atnaujinti derybas. To klausimo išspręsti vienam su stikime negalima. Jeigu sovietai sutinka derybas tęsti, tai jau geras ženklas, sakė premjeras.

Sovietai, nors ir "pažangiausia pasauly" valstybė ir pas juos visko yra", bet be mažytės Japonijos inžinierių, jų mašinų ir sumanumo negali nutiesti vamzdžių, negali iš žemės gelmių pumpuo-

ti dujas ar naftą. Japonai, kurie lydydė Tanaką, pripažįsta, kad Brežnevas, Kosyginas ir kiti sovietų vadai, su kuriais Tanaka buvo susitikęs, buvo nustebinę tokia kietu ir aiškiu premjero laikysena ir nenoru bendradarbiauti su sovietais tik jiems rūpimais klausimais, kol nebus atitaisyta neteisybė. Tanaka yra karštesnio charakterio, todėl ginčydamasis su sovietais jis net daužė kumščiu į stalą ir kalbėjo pakeltu balsu. Sovietams beliko jo reikalavimus svarstyti, salų grąžinimą atidėti vėlesniam laikui.

KALENDORIUS

Spalio 12: šv. Serafinas, šv. Domina, Gantas, Daimena.
Spalio 13: šv. Edvardas, šv. Kaledonija, Mintas, Vilinė.
Saulė teka 6:50, leidžias 6:16.

ORAS

Dalinai apsiniaukę, 60% gali- mybė lietus su perkūnija, vė- siau, apie 70 laipsnių.

IZRAELIO - ARABŲ KARE

Toje šalyje, iš kurios mus pasiekė Betlejeus taikos žvaigždė, dabar užsiliepsnojo pats kruviniausias karas, koks tarp tų šalių yra buvęs, gerai ginkluoto ir gerai pasiruošusio, bet vis dėlto — iliputo Izraelio su arabais. Tai jau ketvirtas arabų — Izraelio karas ir, atrodo, pats atkakliausias. Trys karai per ketvirtą šimtmečio neįsprendė Izraelio — arabų problemą, vargiai ir šis išsprendės, jeigu abi šalys neparodys pilno padėties supratimo.

Izraelis supranta, kad šis karas jam žūbtinis. Nors Izraelis yra gerai organizuotas, gerai ginkluotas, turi įtakingos viso pasaulio žydijos finansinę ir politinę paramą, bet vis dėlto tai kraštas, teturįs 7,993 kv. mylias su 3 mil. gyventojų.

Jau dabar Izraelis kietai grumiasi su Egiptu, turinčiu 34 mil. gyventojų, su Sirija, turinčia 6,5 mil. gyventojų, o šių užnugarį yra visa dar 1945 m. kovo 22 d. sudarytoji Arabų lyga, į kurią įeina Irakas — 10 mil. gyv., Jordanas — 2 mil. gyv., Libanas — 3 mil. gyv., Saudi Arabija — 8 mil. gyv., Jemenas — 6 mil. gyv., Alžirija — 15 mil. gyv., Bahrain — 220,000 gyv., Kuwait — 1 mil. gyv., Qatara — 115,000 gyv., Sudanas — 16 mil. gyv., Tunisija — 5 mil. gyv. Visi tai arabų kraštai.

Šiuo tarpu žydai, kovodami dviem frontais prieš Egiptą ir Siriją, kaip pačių žydų karo vadai pareiškė, turi stoti vienas prieš šešius. Tačiau už Egipto ir Sirijos stovi visos 125 mil. ar daugiau arabų pasaulis, kuris, tiesa, nėra taip organizuotas, nėra vieningas, nėra pasiruošęs, bet visgi labai gausus, turi didžiausias žibalo versmes ir pasakiusias pajamas bei išsėdintus. Kuo ilgiau karas užsitęsia, tuo didesnis pavojus, kad Egiptas ir Sirija susilauks paramos iš kitų savo kraujo brolių. Net ir Izraelio kaimynas Jordanas turi dabar atlaikyti labai didelį spaudimą, kad neišvestų savo armijos prieš Izraelį.

Žydai žinojo kelias dienas prieš invaziją, kad arabai telkia savo dalinius ir rinktuojasi karo veiksmams. Tada galėjo ne taip sunkiai sūbombarduoti karių ir karo reikmenų telkinius, tačiau politiniais sumetimais vengė patys pirmi pradėti karą, o antra — turėjo perdidelį pasitikėjimą. Jiems atrodė, kad Sueso kanalas yra puiki užvara tankams, ypač būdint Izraelio aviacijai ir patrankoms; jie, vedami 1967 m. karo laimėjimų, manė, kad arabai — bailūs kariai ir susidūrę su Izraelio ugnimi — bėgs, pagaliau jie buvo įsitikinę, kad Izraelio aviacija taip galings, kad dominuos erdvės ir sutriuškins arabus su jų tankais.

Tačiau arabai 1967 m. kare turėjo kruvinų patirčių ir gerai iš to pasimokė. Jie sukombinavo taip sėkmingai savo pontoniniais tiltais su visais tankais pereiti kanalą, kad jiems jau pasidarė įmanoma pralaužti vadinamą Bar-Lev sustirtinimų liniją, pastatytą po 1970 m. paliaubų, palei kanalą turėjusią 100 savotiškų tvirtovių — galinių bunkerų su požemių bū-

tinėmis, virtuvėmis, su tankių spygliuotų vielių užtvaramis, 50 pėdų aukščio žemės pylimu ir minų laukais. Žydai tiek pasitiki šių įsitvirtinimų sėkmingumu, kad psichologiškai nebuvę pasiruošę karui artimesnėje teritorijoje. Iš kitos pusės — arabų karas ir, atrodo, pats atkakliausias. Trys karai per ketvirtą šimtmečio neįsprendė Izraelio — arabų problemą, vargiai ir šis išsprendės, jeigu abi šalys neparodys pilno padėties supratimo.

Karo strategai vis dėlto spėja, kad ir šiuo karta yra galimybė Izraeliui išeiti laimėtoju, bet jau labai didele kaina, ir tai kaina ne vien Izraeliui, bet ir pagrindiniam jo rėmėjui — JAV. Izraeliui šis karas bus labai nuostolingas žmonėms, pinigais ir karo reikmenimis. 1967 m. kare Izraelis galėjo nemažai panaudoti iš egiptiečių paimtų ginklų. Amerikiečiams šis karas gali pareikalaus daug diplomatinės akcijos, privačios (milijonais pačių žydų seimėnams), o gal ir valstybinės paramos ir rizikos netekti taip labai reikalingo arabų kontroliuojamo žibalo. Tegu Izraeliui ir pasisektų arabus atstumti iki senųjų pozicijų, tai arabai, paragavę pradinio laimėjimo džiaugsmo, turės didesnę pasitikėjimą geriau pasiruošus ir daugiau jėgų suteikus pakartoti tą patį su labiau apsaikintu laimėjimu. Jei Izraeliui pavyks išstumti arabus, jie gali okupuoti Sinajaus pusiasalį visiškai prisijungti prie savo valstybės, ypač, kad juos čia masina gausi nafta, bet tai arbus drąbiau uždegtų naujiems ateities pasirošimams.

Geriausias sprendimas būtų taikiai būdu susitarti, bet gal dar nuteks nemažai kraujo, iki prie to bus prieita. Arabai niekaip nenori išsivadėti turėtų žemių, o žydai nepasitiki arabų taikos parašais. Amerika yra įsipareigojusi palaikyti „jėgų pusiausvyrą“ Artimuosiuose Rytuose ir žydai netrukus siųsti naujų pagalbos reikalavimų, ypač F4 lėktuvų naikintuvų ir priešraketinių raketų. Amerikai būtų sunku tai atsakyti, bet iš kitos pusės — jau spalio 9 d. Kuveito iniciatyva pradėta organizuoti žibalo teikiančių arabų kraštų konferenciją, pasitarti, kaip žibalo panaudoti šio karo reikalams. Amerikai tas taip svarbu, kad paskutiniu metu net buvo jaučiamas kai koks svyravimas: mažiau besivelti į kruvinus susidūrimus kitur, priešingai, stengiasi apsidrausti taikos ir bendradarbiavimo sutartimis, net ir su amžinu savo priešu Japonija.

Tikėkimės, kad karo nuostolai labai palenks arabus ieškoti taikos sprendimo, ypač, kad jų vadai yra pareiškę, jog jie nenori sunaikinti Izraelio. Iš kitos pusės — Izraeliui ne tik šio karo nukraujavimas, bet ir nuodiniama, pastatytą po 1970 m. paliaubų, palei kanalą turėjusią 100 savotiškų tvirtovių — galinių bunkerų su požemių bū-

ties ligoninė. Čia buvę nustatyta, jog kunigas Zdebskis turės kraują išsiliejimą smegenyse. Vakarų Vokietijos laikraščiai perduoda mi šią žinią primena, jog kun. Juozas Zdebskis 1971 metais buvo pirmą kartą suimtas ir Kauno teismo nuteistas vienerius me-

Spaudoj ir gyvenime

VOKIEČIAI APIE PERSEKIOJIMUS LIETUVOJE

Vakarų Vokietijos epauda skelbia senesni gautas žinias apie kunigo Juozo Zdebskio likimą. Vokietijų laikraščiai praneša, jog iš Lietuvos atėjusiomis žiniomis, kun. Juozas Zdebskis buvęs vėlu suimtas, tardymo metu mirė sumuštas ir be sąmonės patalpin-

tas ligoninė. Čia buvę nustatyta, jog kunigas Zdebskis turės kraują išsiliejimą smegenyse. Vakarų Vokietijos laikraščiai perduoda mi šią žinią primena, jog kun. Juozas Zdebskis 1971 metais buvo pirmą kartą suimtas ir Kauno teismo nuteistas vienerius me-

RIMTAS ĮSPĖJIMAS Š. AIRIJAI

Dvieju ministerių pirmininkų pasitarimas

A. J. STANIS

Vis labiau ir žiauriau besiplečias teroras S. Airijoje privertė britų min. pirmininką E. Heath nedelsiant skristi į Dubliną ir tartis su airių respublikos min. pirm. Cosgrave, kokių imtis priemonių, kad tą terorą likvidavus ir S. Airiją gražinus į taikos ir ramybės vėžes. Slaptoji vietoje ir privačiai tartasi be jokios pertraukos dešimtį valandų. Po pasitarimų susirinkusiems žurnalistams duota tik keletas trupinių žinių, visa kita taip ir liko paslaptį, apie ką kalbėtasi ir kas nutarta.

Iš tų žinių nuotrupų aiškėja, kad svarbiausias pasitarimų punktus buvo apie visos Airijos tarybą. Jos nariai būtų britai, laisvieji airiai ir S. Airijos atstovai, kurie pastoviai reziduotų S. Airijoje ir būtų patarėjai S. Airijos vykdomajai tarybai. Tos vykdomosios tarybos narius turi išrinkti S. Airijos parlamento atstovai, bet, kaip jau anksčiau buvo pranešta, išrinktieji atstovai nemanoma pradėti posėdžiavimui ir tartis, nes visų grupių atstovų nuomonės skiriasi taip, kaip vanduo ir ugnis, ir jie bijo pradėti, iš anksto žinodami, kad jokių pasitarimų rezultatų nepasieks.

Principiškai susitarta

Abu min. pirmininkai pareiškė, kad dėl tokios visos Airijos tarybos reikalingumo principiškai susitarta. Tik pasireiškė labai skirtingos nuomonės, kada tokia taryba turi pradėti veikti. Min. pirm. Heath mano, kad pirmą turėtų sudaryti S. Airijos vykdomoji taryba ir rei-

tus kalėti už tai, kad Prienu bažnyčioje mokes vaikus katekizmo. Iš kalėjimo grįžusiam ir Prienu, kunigui Zdebskiui nebebuvo leista eiti kunigiskų pareigų. Tuometinis religinių reikalų tarybos įgaliojimas Rugienis norėjęs jį ištremiti į Šilalę, Telšius vyksupijoje. Juozui Zdebskiui nesutikus vykti į svetimą vyskupiją, Prienu milicija įsakiusi jam per penkiolika dienų susirasti darbą. Kadangi kun. Zdebskis skundėsi silpna sveikata, šių metų sausio 8 dieną jis buvęs išauktas į Prienu milicijos skyrių, iš kur buvęs nuvežtas į polikliniką sveikatai patikrinti ir nustatyti, ar galis dirbti fizinį darbą. Matyti, kad kunigas Zdebskis buvo pripažintas darbingu, nes sausio 27 dieną jam buvęs įteiktas griežtas įspėjimas, per penkiolika dienų susirasti bet kokį darbą ne kunigo pareigose. Priešingu atveju prievarta bus įdarbintas milicijos nuožiūra. Taip verčiamas, kunigas Juozas Zdebskis įsidarbines, gavęs sargą vietą Kauno taksų parke. Val-

čia jai leisti pabandyti savistoviai tvarkytis. Airijos min. pirmininkas Cosgrave nori, kad toliau visos Airijos taryba būtų steigama neatidėliotinai ir ji jau turėtų padėti S. Airijos vykdomajai tarybai, kaip pradėti tvarkytis. Atrodo, kad šitas laikas klausimas taip ir liko neišspręstas.

Yra dar spėjama, kad taip pat buvo kalbėtasi apie airių teroristų ekstradiciją į S. Airiją. Dabar gana dažnai pasitaiko, kad teroristai britų karėvius apšaudė iš airių respublikos pusės arba, padarę bet kokius teroro veiksmus, pakėba laisvoje Airijoje. Ar kokie nutarimai šiuo reikalu padaryti, nežinia.

Heath įspėjimas

Britų min. pirm. Heath pasikalbėjimo su S. Airijos BBC korespondentu pasakė, kad, jei S. Airijos naujai išrinktieji parlamento nariai iki kovo mėnesio nesudarys S. Airijos vykdomosios tarybos, tai S. Airija bus tiesiogiai įjungta į D. Britaniją, kaip atskira provincija, ir bus valdoma bei tvarkoma iš Londono, kaip Škotija ir Valija.

Tas pareiškimas, iš anksto nepainformavus Airijos respublikos min. pirm. Cosgrave, sukėlė ne tik didelį nustebimą, bet ir nepasitenkinimą abiejose Airijose. Kai kuri spaudos dalis bando aiškinti, kad tai buvęs tik S. Airijos politinių vadų pagąsdinimas.

Jei tas Heath įspėjimas būtų imamas už tikrą pinigą, tai jo nebūtų galima paleisti apyvartai. Tiesioginis S. Airijos prijungimas prie D. Britanijos praktiškai yra neįmanomas. Pirmia, toks prijungimas nepanaikina S. Airijoje teroro. Jau ketveri metai, kai 14.000 britų karių ir 4.000 vietinės policijos su tuo teroru kovoja ir jokios pažangos nepadaryta. Dabartiniu metu teroras kaip tik yra padidėjęs, ir jį įsijungus protestantams. Antra, prievartos integracija taip pat yra blogas dalykas. Tada S. Airijai būtų taikomi D. Britanijos švietimo ir savivaldybių nuostatai, kurie yra visiškai svetimi S. Airijos gyvenimui. Pvz. katalikai niekuomet nesutiks likviduoti savo katalikų mokyklų ar panaikinti savo grynai katalikų gyvenamąjį rajoną. Trečia, tokios pilnos integracijos nenori nė daugelis britų protestantų. Jie nori patys tvarkytis.

Ir kitas įspėjimas

Airių kovotojų štabas Dubline jau davė kitą įspėjimą: ši kartą pačiam Heathui. S. Airijos prijungimas prie D. Britanijos partizaninių airių karą perkels į britų šalį ir nė vienas jos miestas neišvengs naikinimo ir žmonių kentėjimų. Jei dabar kai kuriuose D. Britanijos miestuose sprogsta bombos tik 3-5 svarų sunkumo, tai britai greitai gali pajusti ir patirti, ką reiškia, kai sprogsta 500 svarų didumo bombos. S. Airijos teroristų štabas tvirtina, kad jų cėlis jau veikia visuose didesniuose D. Britanijos miestuose.

Iš kitos pusės, protestantai taip pat ruošiasi civiliniam karui. Pačioje D. Britanijoje organizuojami savanorių batalionai kovai su airiais. Jau esą paruošta apie 5.000 vyrų, visiškai apmokytų ir apginkluotų.

Vakariniai vokiečiai skiria dideles sumas vėžio ligos tyrimams. Vėžio tyrimo institute Heidelberge atliekami įvairūs bandymai

— Tu manęs tikrai nemylai?

— Yra svarbesnių priežasčių. Tu turėsi manim patikti. Aš nenoriu tavęs įžeisti. Pamiršk mane. Gyvenime viskas praeina — ir ilgesys, ir meilė...

— Ne visiems, Gražina. Aš tavęs nesuprantu. Kas atsitiko? Nejaugi tu man negali atleisti mano išsišikimo Velykų dieną? Žinau, kad buvau kaltas, bet argi tai jau toks baisus nusikaltimas, kad jo niekada negalima atleisti? Aš iš tavo laiško įtariau, kad tu manęs nenori, bet nenorėjau tikėti... Todėl aš čia. Gražina, nepalik manęs.

— Kitą negaliu. Ir atleidimo neprašyk. Jis tau nereikalingas. Atleidimo reikalinga esu aš.

— Tu?

— Taip. Bet neklausk, kodėl. Kada nors sužinosi. Dabar aš kalbėti nenoriu.

— Gražina, tu mane tik kankini. Aš turiu žinoti teisybę, nežūrnt, kokia ji būtų skaudi. Gal galima bus viską atitaityti?

— Gerai, jei taip nori. Bet nesigailėk... Aš... aš buvau tau neįstikima, Vytai... Dalinai aš kalta, dalinai tu mane pats pastūmėjai.

— Aš netikiu, ne, netikiu... Tu mano, kilnioji Gražina.

— Aš tik moteris, paprasta, nuodėminga moteris... Paklydau. Ir dabar man nebėra vietos po tavo stogu. Aš tavo žmona būti nebegaliu.

— Bet... bet... kas? Kas? Gal... ar ne Jur...

— Taip, Jurgis Gintalas... Vieną kartą, vienintelį kartą aš buvau jo... tą dieną, kai ligoninėje aš tave pirmą kartą aplankiau. Prisimeni, buvo gaisras, degė bažnyčia... Ir dabar mūsų gyvenimas tik gaisro pe-

— Aš rimtai kalbu. Mano grįžimas į namus ne-

— Aš rimtai kalbu. Mano grįžimas į namus ne-

RYTŲ IR VAKARŲ PREKYBA

J. VAKELIONAS

Comecono arba Rytų su Vakarais prekyba reiškia komunistinių kraštų prekybą su laisvųjų pasauliu. Ta prekyba vyksta ne tik su atskiomis valstybėmis, bet ir per prekybines organizacijas.

Comecon yra komunistinių kraštų prekybinė organizacija. Ją sudaro: Rusija, Lenkija, Čekoslovakija, Vengrija, Rumunija, Bulgarija ir R. Vokietija. Tos komunistinės valstybės, kurioms Rusija neturi jokios įtakos, ir Comecon prekybinę organizaciją neįeina: Jugoslavija, Albanija. Jos prekiauja savarankiškai.

Vakarų arba laisvajame pasaulyje yra Europos Ekonominė Bendrija — EEB, į kurią įeina Olandija, Belgija, Luksemburgas, V. Vokietija, Prancūzija, Italija. Paskutiniu laiku į ją įstojo ir Anglija. Didėsnių valstybių skaičius įeina į Ekonominio kooperavimo ir išsivystymo organizaciją, kuri anglų kalboje sutrumpintai vadinasi — OECD. Į tą organizaciją įeina didesni Europos valstybių skaičius, o taip pat JAV, Kanada, Japonija ir Australija.

1972 m. Comecono ir OECD prekybinis balansas buvo OECD naudai virš poros milijonų dolerių. Comecon iš OECD importavo už 14,3 bil. dol., o eksportavo už apie 12 bil. dolerių. Daugiausia importuojama buvo iš V. Vokietijos — už 4 bil. dol., Japonijos — 1,5, Italijos — 1,3, Prancūzijos — 1,2, JAV — 1 bil. dolerių. O eksportavo į V. Vokietiją — už 2,8 bil. dolerių, Italiją — 1,5, Japoniją — 1,3, Angliją — 1,1, JAV — 0,5 bil. dolerių.

Ir mažesnės valstybės aktyviai prekiauja su komunistiniais kraštais. Pvz. Suomija 1972 m. į Comecono kraštus eksportavo už 469 mil., o importavo už 520 mil. dolerių. Austrija eksportavo už 585, o importavo už 500 mil. dolerių.

Comecono pajėgumas

Comecono pajėgumą eksportuoti savo krašto gaminius rodo šie daviniai: Bulgarija nuo vieno žmogaus per metus eksportuoja prekių už 246 dolerius, Čekoslovakija — 278, Vengrija — 289, Lenkija — 123, R. Vokietija — 292, Rusija — 50. Taigi Comecon nuo vieno asmens vidutiniškai per metus eksportuoja prekių už 94 dolerius.

EEB eksporto daviniai įspūdingesni: Belgija ir Luksemburgas 1971 m. eksportavo į Comeconą prekių nuo vieno asmens už 1.232 dol., Anglija — 924, Danija — 924, Olandija — 1.113, V. Vokietija — 560, Prancūzija — 411, Italija — 294.

Comecono valstybės 1980 m. tikisi eksportą padidinti iki 213 dolerių per metus nuo vieno asmens. Bet ir tie skaičiai yra tik pramatomai. Tų skaičių padidėjimas gal reikštų tik padidėjusią infliaciją. Jungtinių Tautų Ekonominė komisija Europos reikalams Comecon eksportą 1980 m. pramato tik 157 dol. per metus nuo vieno asmens (P. C. 1973.VIII, 7 psl.).

Pagal Maskvos duomenis, 1969 m. Comecon į Vakarų pasaulį išvežė prekių: maisto, medžių, tabako už 791 mil. dolerių, naftos — 481, žaliavų — 831, chemikalų — 161, mašinų ir transporto įrengimų — 172, manufaktūros — 936, kitokių prekių — 46 mil. dolerių. Iš viso išvežta už 3.411 mil. dol. Iš Vakarų pasaulio įsivežė: maisto, medžio, tabako — už 156 mil. dolerių, naftos — 17, žaliavų — 141, chemikalų — 461, mašinų ir transporto įrengimų — 1.496, manufaktūros — 1.042, kitokių prekių — už 26 mil. dolerių. Iš viso — už 3.339 mil. dolerių. Iš eity, kad čia prekybinis balansas yra Comecon naudai. Bet gi, kaip prof. M. Kaser pažymi, komunistiniai daviniai pasitikėti negalima (P.C. 1973.VIII, 9 p.).

Neskaitant bendros Comecon — EEB prekybos, kartais ir atskiros Comecon valstybės padaro prekybos sutartis su EEB ar jos nariais. Pagal tokias sutartis Bulgarija Vakarams pardavė vyno, pieno produktų, kiaušinių, paukštienos, kiaulienos. Tokių pat prekių pardavė ir Vengrija. Lenkija pardavė: kiaušinių, paukštienos, kiaulienos, kiaulių ir gėrų (Wiśniowskos. Rumunija — kiaušinių, žąsų, ančių, sūrio, saulėgrąžų alyvos, vyno.

Rusų prekyba

Comecone visą prekybos toną duoda rusai. Nežiūrint rusų pasigyrimų, kad jų industrija pasaulyje stovi antroje vietoje, savo industrijos gaminių jie negali plačiai panaudoti prekyboje, nes tų gaminių pakankamai neturi. Jie ir dabar dar kuria savo industriją, mokėdami už tai auksu ir savo krašto žaliavomis. Rusai mielai leidžia į laisvąjį pasaulį auksą, nes jis dabar labai pabrango, o jiems auksko gamyba nepabrango.

Už auksą ir žaliavas kanadiečiai rusams pastatė lentpiuvų ir medžio apdirbimo kombinatų. Italai pastatė automobilų fabriką. Dabar amerikiečiai — Ingersoll Milling Co., Rockford, Ill. — prie Komos upės stato sunkvežiminių fabriką. Taigi, amerikiečių 8-10 bil. dolerių investavimas Rusijoje jau vykdomas.

(Nukelta į 5 psl.)

GAISRO PELENAI

Romanas

AURELIJA BALASAITIENĖ

50

— Iš kur tu žinai, mano miela dukra, tiek mažai žingsnių? Argi manai, kad tavo flirtas ir indiskrecija su Jurgiu tai jau didžiausia paslaptis? Daugybė moterų turi daug daugiau ką slėpti.

— Kad tu žinotum, — pagalvojo Gražina. Ji net jutė fizinį skausmą iš didelio noro pasisakyti Virkaitei apie savo padėtį. Tačiau pagarba ir meilė tai gyvenimo ir ligos išskankintai moteriai jai neleido su teikti dar vieno smūgio. Tėbūnie gyva joje viltis, kad kada nors jos mylimo sūnaus vedybos bus laimingos.

— Ar jūs norėtumėt, kad aš jam kada nors paspasakiočiau, mama? — paklausė Gražina.

— Nežinau, vaikelai. Daryk, kaip išmanai. Gal gyvenime atsiras momentas, kuriame tau šitas žinijimas gali pasitarnauti. Aš visada sakau, kad gyvenime niekas neįvyksta be priežasties. Tuo aš visada tikėjau.

— Ačiū, — tyliai atsakė Gražina. Jai stigo žodžių, nes paimi likimo ironija, kuri kada nors turės paliesti jos vyrą, jos vaizduotėje išaugo į didžiulį grąsinantį fantomą.

Prie durų suskambėjo skambutis.

— Kas tai galėtų būti? — nustebusi į Gražiną pažvelgė Virkaiteienė. — Jau po devynių. Gal pažiu-

— Tu manęs tikrai nemylai?

— Yra svarbesnių priežasčių. Tu turėsi manim patikti. Aš nenoriu tavęs įžeisti. Pamiršk mane. Gyvenime viskas praeina — ir ilgesys, ir meilė...

— Ne visiems, Gražina. Aš tavęs nesuprantu. Kas atsitiko? Nejaugi tu man negali atleisti mano išsišikimo Velykų dieną? Žinau, kad buvau kaltas, bet argi tai jau toks baisus nusikaltimas, kad jo niekada negalima atleisti? Aš iš tavo laiško įtariau, kad tu manęs nenori, bet nenorėjau tikėti... Todėl aš čia. Gražina, nepalik manęs.

— Kitą negaliu. Ir atleidimo neprašyk. Jis tau nereikalingas. Atleidimo reikalinga esu aš.

— Tu?

— Taip. Bet neklausk, kodėl. Kada nors sužinosi. Dabar aš kalbėti nenoriu.

— Gražina, tu mane tik kankini. Aš turiu žinoti teisybę, nežūrnt, kokia ji būtų skaudi. Gal galima bus viską atitaityti?

— Gerai, jei taip nori. Bet nesigailėk... Aš... aš buvau tau neįstikima, Vytai... Dalinai aš kalta, dalinai tu mane pats pastūmėjai.

— Aš netikiu, ne, netikiu... Tu mano, kilnioji Gražina.

— Aš tik moteris, paprasta, nuodėminga moteris... Paklydau. Ir dabar man nebėra vietos po tavo stogu. Aš tavo žmona būti nebegaliu.

— Bet... bet... kas? Kas? Gal... ar ne Jur...

— Taip, Jurgis Gintalas... Vieną kartą, vienintelį kartą aš buvau jo... tą dieną, kai ligoninėje aš tave pirmą kartą aplankiau. Prisimeni, buvo gaisras, degė bažnyčia... Ir dabar mūsų gyvenimas tik gaisro pe-

— Aš rimtai kalbu. Mano grįžimas į namus ne-

— Aš rimtai kalbu. Mano grįžimas į namus ne-

(Būna daugiau)

ALGIS RUKŠENAS IR JO "DAY OF SHAME" PHILADELPHIJOJE

BALYS RAUGAS

Iki šiol Philadelphia lietuvių gyvenime knygos pristatymas buvo neįprastas dalykas ir iki šių metų čia šitokio daikto čia nėra buvę. Tačiau šįmet philadelphiečiai buvo sukvieisti jau net į dvių vertingų knygų pristatymus: prof. Kaslo dokumentinį veikalą "The USSR - German aggression against Lithuania", o štai dabar, rugsėjo 30 d., tose pačiose patalpose, t. y. šv. Andriejaus parapijos salėje, Philadelphia lietuvių moterų klubo valdyba surengė gerai pasisekusį Algio Rukšeno "Day of Shame" knygos pristatymą.

Pavasarij, pristatant prof. Kaslo "The USSR aggression against Lithuania", susirinkusiųjų protus ir širdis įspūdingai veikė prof. B. Kaslo žodis ir jo kapitalinis dokumentinis veikalas apie mūsų tautos baisųjį suokabinį naikinimą, gi šiuo atveju, t. y. A. Rukšeno su jo jautriu, juo Kudirkos epizodo atvaizdavimu, jausmus ir mintis audringai purtė tragiškai skaudus Simo Kudirkos šuoils ir laisvę.

Programą pradėdama Sniega Jurskytė skambiu, sklandžiu ir šiltu žodžiu reikė pasitenkinimą, kad susidarė sąlygos susipažinti su Algio Rukšenu ir jo vertinguoju kūriniu "Day of Shame". Apie autorių ir jo veiklą pakvietė kalbėti rašytoja ir visuomenininkė V. Volertas.

Kalba Vytautas Volertas

Susirinkusiems buvo aišku, kad šiam atvejui tinkamesnį asmenį kalbėti apie "Day of Shame" vargu ar begalima buvo surasti: Simo Kudirkos tragiškasis šuoils įvyko kaip tik Vyt. Volterio pradėjus eiti JAV LB CV pirmąjį pareigą ir kaip tik sąsąsėje su šia Simo Kudirkos tragedija JAV LB CV energingai ir rūpestingai plėtojto šakotą akciją. V. Volertas, kaip JAV LB CV pirm. Simo Kudirkos reikalų buvo labai gerai informuotas. Net prez. Nixono pareikimą jam asmeniškai Simo Kudirkos reikalų yra perdavęs prezidento patarėjas John Dean, nelaimingai savo karjerą baigęs su Watergate afera.

Vyt. Volertas savo ilgokame žodyje priminė, kad fatališka Simo Kudirkos istorija rasiši su buvusios JAV LB krašto valdybos veikla: jam pačiam vykstant į pirmąją valdybos posėdį tekę išgirsti pirmoji žinia apie Simo Kudirkos tragišką pasibaigimą.

Savo kalboje V. Volertas pačios knygos "Day of Shame" analizavo atskirai: autorių ir jo veiklą jis aptarė kartu, dažnai atveju savo lakui žodžiu nukreipdamas šviesos spindulius pluoštą į atskirus knygos epizodus bei į patį autorių. Keliais atvejais savo kalboje V. Volertas su žaviu pasigrožėjimu akcentavo Algio Rukšeno sugebėjimą taip subtiliai įvelgti Simo Kudirkos tragedijos esmę. "Knyga perskačius susidarė įspūdis, kad turime naują, gerą autorių. Dar maloniau, kad šis autorius yra jaunosios kartos lietuvis", pabrėžė V. Volertas.

Iš šios knygos puslapių, anot V. Volerto, šviečia gaivi šiluma ir Simui Kudirkai ir kenčiančiai Lietuvai. Simas Kudirka, patekęs į amerikiečių laivą, išgyvena tragišką. Jo išgyvenime atspindi mūsų visos tautos tragiškumą. Amerikiečiai jūrininkai Simo Kudirkos gailisi, kai ji rusai savo kaustytais batais spardo ir kumštėmis muša. Taip ir Lietuvos tragišką likimą daug kas apgailestauja. O tačiau lygiai taip pat, kaip Simą Kudirką, išdavė budeliams ir santarvininkai Lietuvai. "Kudir-

ka maldavo laisvės, jis atsklaidė prašė, kad jo neišduotų. Kykla mintis, jeigu jis nebūtų nuolankiai maldavęs, bet šaukdamas reikalavęs rusiai pagerbti žmogaus teisę laisvai apsiprėti, ar tada nebūtų įvykę kitaip ir ar Simas Kudirka nebūtų buvęs išgelbėtas", kalbėjo V. Volertas. Ir čia pat jis pridėjo: "Lankstymasis prieš kongresmanus dėl mūsų Lietuvos intereso mums nieko gero nebeduoda — atėjo laikas liautis maldavus, atėjo laikas pradėti reikalauti, kas mums priklauso". Čia kalbėtojai publika pritardama ilgai paplėjo.

Toliau, paryškindamas "Day of Shame" būdingesnius epizodus, pabrėžė, kad demokratizmas, neišbalansuotas žmoniškumu, tampa biurokratizmu, todėl šio krašto administracijoje turime daugybę bukvų, be nugaraulių pareigūnų. Šio biurokatiškumo auka buvo ir Simas Kudirka.

V. Volertas labai vykusiai parafrazavo sovietų laivo įplaukimą į Amerikos vandenį ir Simo Kudirkos nušokimą ant amerikiečių laivo. Simas Kudirka, būdamas de facto jau Jungtinių Amerikos Valstybių teritorijoje, buvo rusų žiauriai sumuštas amerikiečiams abejingai stebint. Tik vienas latvis Brieze bandė gelbėti, bet, deja, jis buvo sulauktytas su grąsinimu areštuoti. Šio latvio dėka Amerika ir pasaulis sužinojo, kas vyko Vigilante laive. Į išgirstą žinią apie jūrininką lietuvį Simą Kudirką pirmieji reagavo lietuviai studentai Clevelande išėję demonstruoti. Demonstrantų tarpe buvo ir Algis Rukšenas, "Day of Shame" knygos autorius.

"Su Simo Kudirkos vaizdu ant rusų laivo denio su žvilgsniu į Amerikos krantus, išskyla ir santykių su kraštu klausimas". — kalbėjo V. Volertas. Ir čia jis skelbė, kad labai dažnai mes nežinodami iš ten atvykusiųjų čia asmenų, pasmerkiame sąlytį su jais, praeikiame pokalbius, įtarime juos šnipinėjimu. Jei būtų lemta mums buvę kalbėtis su S. Kudirka tik keletą minučių prieš jam šokant ant amerikiečių laivo denio, ir su juo, gal būtų, abejingai būtumėm kalbėję. Tačiau po kelių minučių jis tapo mūsų tautos didvyriu. Šis epizodas yra labai reikšmingas svarstant santykius su kraštu.

Toliau savo žodžiu V. Volertas sugestijonavo Algį Rukšną imtis ir kito didelio, labai reikšmingo, o kartu ir labai žaviai patrauklaus darbo — atkurti liepsnos už Lietuvą susideginusio Kalantos paveikslą.

Kudirka ir Kalanta juk tik ir tērą aureole suspindėję patys didieji pavergtos Lietuvos laisvės veržimosi simboliai.

Algio Rukšeno žodis

Algį Rukšną publika sutiko ilgais plojimais. O kai jis baigė kalbėti, nuo scenos jį nulydėjo pagarbui atstojimui.

"Day of Shame" autorius, padėkojęs už malonų priėmimą, kukliame, bet labai šiltame žodyje paryškino kai kuriuos knygoje aprašytus aspektus. Knyga greit nepasirodė knygų rinkoje, nes pirmojo entuziazmo mintis teko ilgiau brandinti, beaiškinant Simo Kudirkos tragiškojo šuoils atskirus momentus. Aprašyti šią tragediją noras kilo staigiai, bet pradėjus šį epizodą atkurti, eilė minčių teko labai rėstinagai brandinti.

Iki šiol anglų kalboje lediziamas periodikoje jau paskelbta 20 šios knygos recenzijų. Jos visos yra šiltame tone ir su didele simpatija Simui Kudirkai. Knygos pagrindinis aspektas — žmogaus veržimasis į laisvę. Simo Kudirkos įvykį paminėjo ir rusų didysis disidentas Sacharovas, pažymėdamas, kad Si-

Jūros skautės jubiliejinėje stovykloje.

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

KELIONĖ PER ŠIAURĖS BRAZILIJĄ

Autobusu 135 valandas, o patogumai — graži gamta

A. SAULAITIS

Brazilijoje nėra plataus traukinių tinklo, o lėktuvų bilietai labai brangūs, todėl visas vietas ir vieteles gali pasiekti autobusu. Kadangi bendrovės moka pabaudą, jeigu daugiau kaip tris minutes vėluoja, išvykdamas iš stoties, autobusai išeina laiku, bet manasis iš Sao Paulo į šiaurės rytų pajūrio miestą Fortalezą vietoj 48 valandų užtruko 55 val.

Net ir vietinė vaiuti kelionė nebrangi: viena mylia kainuoja trys centavai — pusė cento dolerių, o greičio vidurkis per 7200 kilometrų ir 135 valandas kelio Brazilijos šiaurės rytuose išėjo

mas Kudirka yra visų į laisvę besiveržiančiųjų simbolis. Simas Kudirka yra tapęs tikriausiu Lietuvos veržimosi į laisvę simboliu, — pabrėžė Algis Rukšenas.

Toliau Algis Rukšenas panagrinėjo Amerikos pakrantių apsaugos laivyno pareigūnų biurokatiškumą, jų galvosenos lėktumą, jų nežinojimą net pagrindinių laisvės ir demokratijos principų. Azylio teisė tokia sena, kad net laukiniai šia teisę žinojo ir gerbė, ją taikydami net kriminalistams, o tuo tarpu modernaus ir turtingiausio pasaulio krašto valdžios pareigūnai Simui Kudirkai tą teisę, kurios globoje jis turėjo būti, atmetė. Šis negaunamas Amerikos istorijoje principas Kudirkos atveju buvo sugriautas.

Kai Vigilante kapitonas atstojto prieš klausimą: klausyti įsakymo, t. y. grąžinti S. Kudirką, ar ne, — jo sąžinė pralaimėjo, o kartu ir Simas Kudirka buvo pasmerktas pražūčiai. Šio tarpo baigėsi Simo Kudirkos epizodas Simui Kudirkai, kaip žmogui, kaip asmeniui, bet jis liko Amerikai neužmirštamu visai jos istorijai azylio teisės gėdos stulpui.

Toliau A. Rukšenas pastebėjo, kad jis gauną dėl knygos ir dėl Simo Kudirkos daug laisvų. Daug kas klausia, kokių būdu būtų galima Simui Kudirkai padėti. Ir savo žodį baigdamas Algis Rukšenas, "Day of Shame" knygos autorius, kreipėsi į publiką: "Pagalvokime visi, kuo galime padėti kenčiančiai Lietuvai".

Paklausimai ir padėka

Algii Rukšėnui baigus kalbėti, klausytojai iškėlė gan daug paklausimų.

Į klausimą, kada Amerikos prezidentas sužinojo apie S. Kudirkos įvykį, atsakyta — trečiadienį, t. y. po keturių dienų. Ar Amerikos vyriausybė darė kokius nors žingsnius dėl Simo Kudirkos? — Ne. Ar nevertėtų plačiau įvairiose spaudoje skelbtus Simo Kudirkos reikalų atsiliepimus ir laiškus paskelbti atskiru leidiniu, kuriame atspindėtų žmonių nuotaikas, atsakyta, kad vargu ar apsimoka, nes visi tie tekstai labai panašūs, pasikartoją. Ar nebūtų galima kelti bylą Amerikos vyriausybei dėl Simui Kudirkai azylio teisės pažeidimo. Jei būtų čia jo gimimės, jie galėtų tai daryti. Ar tie-

sa, kad Vigilante laive šis įvykis buvo nufilmuotas? Netikėtina, nes ten buvo tokios sąlygos, kad net ir keletas nuotraukų, kurios buvo darytos, yra labai menkos vertės. Ir t. t.

Baigiamąjį žodį su padėka Algii Rukšėnui ir visiems prisidėjusiems prie "Day of Shame" knygos pristatymo tarė Moterų klubo pirm. Juzė Augaitytė, kartu įteikdama Algii Rukšėnui padėkos vardan Amerikos laisvės varpo repliką.

Reikia pridurti, kad šiam įvykiui tinkamą nuotaiką sudarė geras scenovaizdis su J. Skladaičio nupieštu "Day of Shame" knygos didelio formato viršeliu.

niais pajvairintus laukus, miškelius. Daug kur prie kelio nameliai ar kaimeliai, čia pastatyti, bet civilizacijos mažai paliesiti. Pakelės daubose, kuriose užsiliko lietaus vandens, geria galvijai, maudosi vaikai, moterys, skalbia drabužius visi atrodo, bijodami sausros, kuri neretai užpuola šią sritį. Gal todėl ir nėra didelių medžių, o tik krūmokšniai. Apie mažasias sodybas matyti mandiokas — indėniškos bulvės daigai. Tai pagrindinis ir nelabai maistingas maistas.

Gretimose suoluose atsisėdę jauna porėlė su šešiais mažais vaikais, po tris ant tėvų kelių. Neturėdami pinigų, nusipirko tik du bilietus, o tuščią vietą mažai. Šalia manęs posodino dvi mažas mergytes, į mūsų tarpą įkišo rankluostį, "jei įvyktų nelaimė". Pasibaigė švarūs ir sausi vystyklai, tėvai pradėjo drėgnuosius džiovinti virš mūsų galvų nuo bagažo lentynos. Ir taip dvi paras šeimyniškai keliaujame.

Pakelį gali geruose restoranuose pavalgyti, bet idomiau yra prieiti prie kuklios būdelės, paprašyti sūrio, kavos ir pasikalbėti su vietiniais. "Kas turi liežuvi", sako vienas, "nukeliaujai į Romą". Ir giriasi, kad matęs tolimas vietas — net šimtą kilometrų nuo namų. Šiaurės Brazilijoje lietuvių vos vienas kitas, bet keliauju pamatyti daugiau šio ypatingo krašto ir paieškoti kokių nors davinų apie lietuvių, kurie su olandais septynioliktame šimtmetyje čia gyvenę.

Po paros prasideda karnaubos palmės sodai. Taj pelnigas augalas, nes kiekviena jo dalis išnaudojama — mediena, sėklos aliejui ir gyvuliams. Vėliau "kažų" medžiai, kurių riešutus vaikiai gatvė pardavinėja keliautojams autobusui sustojus. (Iš šio žodžio kilo angliškasis "cashew"). Autobusan įsiprašo braziliskais

"kaubojus" su plačia odine kepure, paženklinta įvairiais simboliais, primenančiais žiaurius ir ginkluotus būrius istoriniuose sukilimuose prieš dvarininkus.

Dažnėja sodybos, kaimai, miesteliai, kelyje atsiranda daugiau automobilių. Artėjame prie Čaros valstybės sostinės Fortalezos. (Brazilijos 116 kelias dviejų takų; apie pusę visų vežimų yra sunkvežimiai, ketvirtadalis autobusai ir likutis automobiliai). Fortaleza garsi indėnų padavimais, gražiais pajūriais, istorinėmis vietomis ir satelitų stotimi.

Kur indėnų Eglė maudėsi

Tur būt, visi lietuviai mintinai moka Eglės, žaliųjų karalienės, pasaką. Taip ir Fortalezaje visiems žinoma Iracemos legenda, kuri paaiškina, kaip atsirado pirmasis baltųjų palikuonis šiame krašte. Iracema atbėgdavo kas rytą iš tolimų kalnų iki pajūrio maudytis — jos paminkle jaunoji indėnų karalaitė aukšta, ilgom kojom, o iki kalnų šimtas kilometrų. Kaip ir visoje Brazilijoje, pajūriai žavingi.

Pavakarėje pajūryje atsiradęs, matai, kaip iš jūros sugrįžta neturtingi žvejai. Jų laiveliai — vienos burės plauštai, vadinami "žangada". Trys ar keturi žvejai, labai aiškiai pasidalinę pareigomis, išplaukia toli, išbūna žemės nematydami dvi tris dienas ir be instrumentų sugrįžta uostan. Plauštai trapūs, lengvai apsisverčia audrose, todėl ir žvejai sako, kad juo silpnėsnis laivelis, juo stipresnis tikėjimas. Vaikai žaidžia, grįžę taiso įrankius, kitos šeimos neramiai laukia savųjų sugrįžtant. Renkas ir žuvų pirkėjai, kurie, sustoję ratu, pasirenka, kas jiems tinka, žvejams palikdami likusias žuvis.

Toliau stovi jau motoriniai

ELNIAI KELIAUTOJAI

Daug gyvulių dėl šalčio, karščio ir bado keliauja kiekvienais metais. Žodžiu, įvairiais metų laikotarpiais jie gyvena vis kitose šalyse. Pavyzdžiui, tundrose, kur gyvena marguolės, gausi daug kaimenių laukinių elnių. Kai tik prasideda vasara, tundrose atsiranda daugybė uodų, musių ir sparvų. Dėl jų vietos gyventojams ir elniams vasarą ten visai nekos gyvenimas. Norėdami išsigelbėti nuo šių nepakenčiamų priešų, elniai vasarą palieka tundras. Jie renkasi dideliais būriais ir kraustosi į kalnus, kur uodų ir sparvų mažiau. Nors ir ilga kelionė, bet elniai kelių žino: seniai veda jaunikius. Elnių kaiminės tundros prasima tikruosius kečius, kurie eina šimtus kilometrų. Šiais keliais elnių virtinės traukia viena paskui kitą: čia prašina viena, tuojau juodoja antra. Elnių nebaugina nei aukšti kalnai, nei upės. O paskui juos dažnai seka marguolės.

Mškas

laivai, kuriais gaudomi vėžiukai ir vėžiai, kiek mažesni už Naujosios Anglijos vėžius. Ant pajūrio kopų namus pasistatę žvejai ir šiaip neturtingi žmonės. Už kopų įlanka, į kurią leidžiamas jūros vanduo. Sausros metu jis išgaruoja, palikdamas druską, kuri vėliau fabrikuose išvaloma.

MAŽA LIETUVIŠKA DOVANA

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavuke. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas, gražias vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevėsuotų Jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja po 1 dol. (reikia pridėti 5 centus mokesčių ir 25 centus už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite: "DRAUGAS", 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629.

Kultūrinė lietuvių tautos apžvalga nuo Mažvydo iki Smetonos

STASIO YLOS

VARDAI IR VEIDAI

MŪSŲ KULTŪROS ISTORIJOJE.

Knyga išleista su dokumentinių nuotraukų lanku, dalykine ir vardu rodykle, papuosta Telesforo Valiaus aplanku, 345 psl., kainuoja 6 dol.

Lietuviškos Knygos klubo leidinys, gaunamas Drauge ir pas platintojus.

GERIAUSIA DOVANA JAUNOMS MARČIOMS

Popular Lithuanian RECIPES

Penktoji laida

Jei jūsų marta yra lietuvi ar kitos kilmės, geriausia vedybinė dovana yra naujai išleista knyga Juzės Daužvardienės

Visų įprastų lietuviškų valgių receptai yra šioj knygoj. Nurodymai trumpi, aiškia anglų kalba surašyti, ir lengvai įvykdomi.

Kaina tik \$3.00

Užsakymus siųskite: DRAUGAS

4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Persuntimo išlaidoms prideda 25 ct., o Illinois gyventojai prideda dar 15 ct. mokesčiama.

PLOKŠTELĖS, GAUNAMOS "DRAUGO" ADMINISTRACIJOJE

Plokštelės pavadinimas	Artistai	Kaina
AURELIA	A. Jūratė Paukštelis	(Stereo) \$5.00
ARIJOS	Stasys Baras - Baranauskas	(Mono) 6.00
DAINOS	Aldona Stempuzienė	(Stereo) 7.00
		(Mono) 6.00
DAINOS LIETUVAI	Salomėja Cerienė	(stereo) 4.00
GINA CAPKAUSKAS dainuoja		6.00
LABĄ RYTĄ	New Yorko Lietuvių vyrų choras "Perkūnas"	(Stereo) 6.00
LIETUVIŠKA KAMERINĖ MUZIKA	Choro vadovas V. Strolia	(Stereo) \$15.00
LIETUVIŲ TAUTINIAI SOKIAI	Izdoriūs Vasyliūnas, 2 pl.	(Stereo) 5.00
	(Išleido L. Bendr. kultūros Fondas)	(Mono) 4.50
LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIOS VAIKAI	(Išleido Liet. Vyčiai)	5.00
NE PASVENTINIMO IŠKILMĖS	Philadelphia Lietuvos choras "Viltis"	(Stereo) 6.00
OI. TOLI. TOLI.	Modernūs kūrniai, atliekami Tamošiuono orkestro	5.00
JURĖVIŲ KELIAI	ir solistų	4.95
	(S. Barcus)	\$6.00
RADIO VAKARŲŠKININKĖS DAINUOJA	N. Ščiukaitė	5.00
SVAJONIŲ ŽEMĖ	A. Trečiokas	5.00
SILVOS MARIJOS KOPLYČIOS PASVENTINIMO IR RELIGINIO KONCERTO MOMENTAI	Kvartetas Viltis	(Stereo) 5.00
ZIRGINĖLIAI	Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys	6.00
DAINOS	Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys	6.00
GRISIM, GRISIM	Pianistė Julija Rajauskas	(Stereo) 6.00
AKVARELIS		
ZIBURELIS	III-sis	5.00
MUZIKA FRANZ LISZT	IV-sis	5.00
KETURI AUTORIAI: Poezija ir muzika: LITERATORŲ VAKARAS	Laima Rastenytė	5.00
SEK PASAKĄ	A. Dvariono muzika	5.00
RINKINYS 25	A. Šabanaukas dainuoja	5.00
26	P. Dėdė-Grauninis-Volteraitė	5.00
27	Karo muz. orkestras ir kiti	5.00
28		
LIETUVIŲ KOMPOZITORIŲ DAINOS	Stasė Klimaitė	(Mono) 5.00
LIETUVIŠKOS GIESMĖS	Algerd Brazis ir Zibuoklės	(Stereo) \$5.00
LIETUVOS SENOS IR NAUJOS DAINOS	Lietuvos Valstyb. Radio Ansamblis	(Stereo) 5.00
LIETUVOS ATSIMINIMAI (Jubiliejaus proga)	Brazis, Zibuoklės, Juodytė	(Stereo) 5.00
MES ŽENGIAM SU DAINA	New Yorko Vyrų oktetas	(Stereo) 5.00
MANO ATSIMINIMAI LIETUVOS	L. Juodytė ir gitarra	(Hi-fi) 5.00
DAINUOJAM SU LEONE	L. Juodytės dainavimas	(Hi-fi) 5.00
DAINOS IR ARIJOS	Janina Nomekaitė-Armonienė	(Stereo) 5.00
VASARIO 16. LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES 50 METŲ MINEJIMAS	L. Stukas, Zibuoklės, Rūtos ir parapijų ansambliai	(Stereo) 5.00

(Illinois valstybės gyventojai prie tų kainų pridėkite 5% taksų mokesčiams ir 25 centus persiuntimui.)

Užsakymus siųskite: DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

CLEVELANDO ŽINIOS

KONCERTAS ČIA PAT

Šio rudens koncertų ir paren-gimų sezonas pradėdamas solistų koncertu. Ši šeštadienį, spalio 13 d., 7:30 val. naujosios parapijos salėje įsigirsime sopraną Gina Čapkauskienę ir baritoną Kazį Yakutį. Lietuvių kultūrinio gyvenimo stebėtojai apie šiuos solis-tus yra daug skaitę spaudoje. Nemaža klevelandiečių Gina Čapkauskienę yra asmeniškai girdėję ir džiaugęsi jos laktįngalos balsu. Solistė vėl pasirodo Clevelando scenoje. Jos repertuare gir-dėsime skambiąs liudies dainų ir operų bei operėlių arijų.

Kazys Yakutis pirmą kartą Cle-velande lietuvių tarpe. Jaunasis solistas dainininko karjerai yra rimtai ir puikiai pasiruošęs. Be ilgų studijų pas žymius mokyto-jus ir universitetą yra davęs eilę koncertų po visą Ameriką, daly-vavęs net dvidešimty operų, dai-navęs su simfoniniais orkestrais. Ir lietuviškoje auditorijoje susi-lankęs gražiausių įvertinimų.

Kazys Yakutis, Amerikos lietu-vis ir amerikiečių muzikos pasau-ly visur prisistato kaip lietuvis.

Muzikos specialistų tvirtinimu, Yakučio lietuviškų dainų interpre-tacija, yra nepaprasto grožio.

Clevelandiečiai laukiami šia-me iškiliame koncerte. Tikrai vi-si gerėsime mūsų puikių solistų atliekamomis arijomis ir daino-mis.

Koncertas rengiamas taip pat gražiam tikslui. Iš gautojo pelno norima sudaryti lietuvių mokslei-vių fondą, iš kurio galėtų būti su-siželpi Brazilijos neturinti lietu-viai, norį mokintis Vasario 16-sios gimnazijoje Vokietijoje.

Visi laukiami ir kviečiami. Po koncerto vaišės. Prašoma nesivė-luoti.

V. R.

RAMOVENŲ SUSIRINKIMAS

LVS "RAMOVÉ" Clevelando sk. narių visuotinis susirinkimas įvyks spalio 14 d., sekmadienį, 12 val. Sv. Jurgio parapijos mokyk-los klasėje. Valdyba turi vilties sulaukti ir rečiau besilankančius narius.

Numatoma keletas svarbių ir įdomių klausimų. Asmeniškai kvietimai nesiunčiami.

Valdyba

MEKSİKOS ĮLANKOS PAJŪRY

Pagreitintai mūsieškiai, ypač pensininkai, keliasi į Floridą. Tarp St. Peterburgo lietuvių y-ra gyvas posakis:

— Lietuviai į Meksikos jūros pakrantes keliasi ne numirti, o pradėti naują gyvenimą.

St. Peterburg tam patrauk-lus. Žiemą tik keliolika dienų te-reikia šildyti namus. Miestas skęsta gėšėse ir žalumynuose. Pačiame mieste daug ežerėlių. Paplūdimių daugybė mylių ir jie visiems atviri. Mieste už drausta šunis vedžioti. Tiek daug saulėtų dienų, kad vienas diena rašyti yra paskelbęs: duos nemokamai tą dieną savo laik-raštį, kada nepasirodys saulė. Nenuostabu, kad į kompiuterius susumavus svarbiųjų Amerikos miestų duomenis, išėjo, jog St. Peterburg ima garsėti kaip vie-nas iš 10 patogiausių gyventi miestų JAV-se.

Čia tiek daug kanalų, įlankų, sąsiaurių, ežerėlių, kad daugelis namų prie vandens. Namai nesuspausti prie kito, o plačios žaliuojančios vejelės tarp jų. Prie namų auga bananai, citrinės, apelsinai, greifrutai, mango, avokado. Visą vasarą žydi levandros, daug rožių, raudonųjų bugenvilijų. Žiemos me-tu raudonuoja azalijos ir poin-cetos, visą metą žydi hibiskai, kurių yra daugelis rūšių. Čia žydi oleandros ir akį traukia vadinami žvakių šviestos (dėl sa-vo žiedų) medeliai. Palei ežerė-lius svyruoja karklai. Apie Ve-lykas mėlynuoja džekoranda. Dabar raudonuoja "puodos pa-duškutės" — to vardo medelį.

Gyventojai nemėgsta šiauri-nių medelių, nes jie žiemą meta lapus. Čia auginamos palmės ir kita augmenija, kuri žaliuoja ir žydi ištisus metus.

Salčių čia nėra, užtat pamido-rų ir kitų daržovių galima užsi-auginti po du derlius. Gyventojų daugelis pensininkai, be parei-gų, tik reikia aptvarkyti savo sodybą.

St. Petersburg yra vakarinė-je Floridos pusėje, prie Meks-i-ko lankos, kur vanduo šiltas ir malonus maudytis. Gyventojų miestas turi daugiau kaip ket-virtadalį milijono. Iš tautinių grupių daugiausia vokiečių. Pa-skutinio gyventojų surašinėjimo metu jų buvo arti 11.000. Per trejus paskutinius metus St. Pe-terburg paugo 40.000 žmonių. Per metus miestą aplanko apie 350.000 turistų, be su trumpais sustojimais pravažiuojančių, at-

rodo, dar daugiau.

St. Peterburgo apylinkėse nedaug tėra taršą skleidžiančios pramonės, užtat oras tikrai ty-ras. Vis dėlto šiose apylinkėse yra lėktuvų dalių fabriko, aliu-miniaus įmonių, laivų gamybu, baldų fabriko, chemikalų fabri-ko, elektronikos gaminių įmo-nių, mašinų, medikamentų ga-mybos ir prekybos vietų, vežio-jamų butų (gyvenamų autobu-sų) gamyklų, plastinių medžia-gų fabriko, spaustuvių ir tokių gamyklų, kurių reikalauja vie-tos sąlygos. pvz. vėsintuvų fab-riko, vaisių konservavimo įmo-nių.

Oras laisvas nuo dulkių, užtat namai dažomi baltai. Nėra rag-vido dulkių, užtat čia nėra šien-ligės. Yra stilinga miesto salė, palmių alėjos su gausiomis pa-kelės statulomis, o motelių iš-tisos gatvės pajūryje.

Yra istorinių vietų, kaip De Soto parkas su tvirtove, kurios stori mūrai buvo pradėti sta-tyti 1898 m. Dabar tai turistų atrakcija, įdomi dar ir savo ma-sinėmis senovės patrankomis. Istorija sako, kad šioje srityje 1513 m. žuvęs pats pirmasis bal-tas karys šiaurės Amerikoje, Ponce De Leon ekspedicijos na-rys, nukautas indėnų.

Didelė idomybė ir miesto pie-tuose esąs ilgasis tiltas, daugiau kaip 150 pėdų aukštumo, nuo kurio mūrin nušoko jau visa eilė desperacijon įpuolusių mer-ginų ir vaikinių.

Baltųjų skaičius tiek gausiai čia auga, kad mažėja procentas negrų, kurių čia yra gal apie 30.000.

St. Petersburg mieste sniego nebūna. Yra žmonių, čia gim-u-sių ir augusių, kitur nevazinėju-sių, kurie niekada nėra matę sniego.

Viena lietuvių pasakojosi: — Ašėjau antrą kartą žiū-rėti "Dr. Zivago" filmą, kad dar pamatyčiau baltuojančius žiemės sniegynus.

J. Pr.

Liet. skaudžių seserijos vadovės pereitos vasaros stovykloje.

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

Clevelando ateitininkų Maironio kuopos nariai po susirinkimo š. m. rugėjo 23 d. pas Nijolę Lenkauskaitę. Nuotr. A. Gulbinko

MONGOLIJOS ATEIVIŲ LIEKANOS

Per indėnų rezervatus ir gamtos stebuklus

P. INDREIKA

Šios vietovės istorija grįžta prieš daug šimtmečių, kada pri-mityvios indėnų giminės pradėjo kurtis Puerco upės slėnyje tarp San Juano kalnyno. Vėliau, su-simaišius vietiniams gyventojams su europiečiais ir meksikiečiais, Gallup įgijo savotišką kultūrinį antspalvį. Ypač netoliese jo su-rastos turtingos uranijaus, akmenų anglių kasyklos, pasparti-no jo augimą. Miestas garsėja kaip indėnų sostinė su savotiško-mis apeigomis, sudarydamas ne-mažą turistinę atrakciją. Idomios ir jo apylinkės, kuriose yra garsi savo vadais karinė bazė. Jai va-dovavo MacArthur ir John J. Pershing — pagarsėję strategai.

Netoliese yra vulkaninės kil-mės kalnas, o prie jo ledų urvas. Pagal indėnų pasakojimą, kalnas kadaise pradėjęs spaudyti įkaitu-siomis uolomis, pelenais ir lava, kuri užvertusi slėnį ir išvaikiusi taurius gyventojus. Kalno šone atsiradęs urvas, į kurį požeminės dvasios pripylusios vandens, at-ausinusios įkaitusį kalną ir van-duo užšalęs. Ir iš tikrųjų, nusi-leidus į urvą, pasijunti kaip šal-dytuve, tuo tarpu viršuje tempe-ratūra siekia 96 laipsnius šilum-s.

Naujoje Meksikoje atrodo, kad saulė šviečia kiekvieną dieną, o juo labiau Gallupe, nes jis yra 6,515 pėdų aukštumoje, lyginant su jūros paviršiumi, turėdamas tik 16,000 gyventojų. Miestą tu-ristų tarpe nepaprastai išgarsino "Tribal Indian Ceremonial", ren-giniai, kovbojiški filmai ir au-ganti indėniška pramonė. Tuo tarpu pati valstija yra penktoji ploto atžvilgiu tarp kitų valstijų — apimanti net 121,666 kvadra-tines mylias, o gyventojų turti vos penkis milijonus. Čia oro ir erdvės užtekta dar daugeliui žmo-nių, jeigu būtų išsprestas van-dens trūkumo klausimas. Mieste lyje kalbama, kad tas yra turtin-gas, prie kurio namų yra žalia veja. Čia vietoje pievelės prie na-mo pasipila akmenų skaldos.

Apie pirmuosius gyventojus indėnus Naujosios Meksikos u-niversiteto antropologijos prof. Frank C. Hibben sako, kad čia yra užtikti urvinio žmogaus pėd-sakai, kuris gyvenęs daugiau, kaip prieš 10,000 m. Jo išvedžiojimu, tedynams užgožus didžiąją šiau-rinio Amerikos kontinento dalį ir

sių, kurie niekada nėra matę sniego.

Viena lietuvių pasakojosi: — Ašėjau antrą kartą žiū-rėti "Dr. Zivago" filmą, kad dar pamatyčiau baltuojančius žiemės sniegynus.

J. Pr.

Apie pirmuosius gyventojus indėnus Naujosios Meksikos u-niversiteto antropologijos prof. Frank C. Hibben sako, kad čia yra užtikti urvinio žmogaus pėd-sakai, kuris gyvenęs daugiau, kaip prieš 10,000 m. Jo išvedžiojimu, tedynams užgožus didžiąją šiau-rinio Amerikos kontinento dalį ir

sių, kurie niekada nėra matę sniego.

Viena lietuvių pasakojosi: — Ašėjau antrą kartą žiū-rėti "Dr. Zivago" filmą, kad dar pamatyčiau baltuojančius žiemės sniegynus.

J. Pr.

Liet. skaudžių seserijos vadovės pereitos vasaros stovykloje.

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

užšalus Beringo sąsiauriui, per jį persiritę iš Mongolijos dalis gy-ventojų, kurie laikui bėgant pa-plitę po visą Ameriką. Juk se-niausia indėnų giminė dar ir šiandien tebesivadina Mogollon.

Kaip ten iš tikrųjų buvo, pali-kime mokslininkams sukli galvą. Kai baltasis žmogus atrado indė-nus, jie jau buvo nebogi ūki-ninkai ir pasiekę aukštą kultūros ir pažangos laipsnį. Tai rodo jų kukurūzai, sojos pupos, kurias taip noriai perka rusai ir japonai. Jei jų nebūtų, ką Amerika par-duotu ir dar taip pigiai badau-jančiai Rusijai.

Indėnai išaugino puikiau-sius kukurūzus ir tai nuskursio-je gamtoje, tuo tarpu rusai der-linę Ukrainos žemę baigia pa-versti dykuma. Indėnai ir šiandien švenčia žaliuojančių kuku-rūzų šventę, rūkydami tai-kos pypkę.

Važiudamas stebiesi skurdžia augmenija, kuri įsikabinusi ka-lnų atslaitėse: kereblos ažuoliu-kai, ponderosa pušaitės, į mūs-i-kį kadugį panašūs juniper ir kt. Apaugę daugiausia tik vakariniai kalnų šonai, matyt, ir medžiai slepiasi nuo kaitrios saulės.

Nukrypsta kalba apie gyvates, kurių esą pavojingų žmogui tik trijų rūšių: deimantinė, juodaudo-gė ir barškuolė. 8000 pėdų aukštyje nuo jūros lygio jų jau nebesą. Netrukus teko įsitikinti, kad gyvatės neatskiria aukščio ribos. Lankant El Morro tauti-nį paminklą, kuris yra 7,200 pėdų aukštumoje, teko dalyvauti barškuolės gyvatės egzekucijoje. Vienas iš lankytojų pastebėjo, kaip ji ilindo į plyšį ir pasislėpė. Pranešus šio paminklo apsaugos tarnybai, barškuolė buvo iškra-pė iš slėptuvės ir kastuvo smai-galiu, kaip giljotina, jai nukirsta galva.

Isitikinę, kad jų čia daugiau ne-ra, metamės apžiūrėti El Morro uolos. Kuo ji yra garsi? Psi-rodą, kad pro ją yra praėję daug ispanų karių, misijonierių, au-kso ieškotojų, kurie paliko įrašus. Seniausias įrašas yra iš 1583 m. Jis kalba, kad pro šią vietą pra-ėjo Espejo ekspedicija ir buvo sustojus poilsio, nes čia rado vandens. Lietaus ir tirpstančio sniego vanduo, krisdamas nuo u-os viršaus, išmušė jos papėdėje giloką šulinį, bent 12 pėdų gilu-mo, kuriame telpa apie 200,000 galonų tyro vandens, o uola ga-na aukštoka — bent 250 pėdų, išsikūsi iš visos aplinkumos. Jos viršuje buvo pueblo indėnų sody-ba, kurios griuvėsiai ir dabar te-berodomi. Yra įrengtas muziej-us, kuriame surinkti indėnų var-toti namų apyvokos daiktai, kaip gimos kukurūzams malti, kurių vieną akmenį jie vadino — me-tate, o kitą puse — mano.

Aukso ieškotojai čia nieko dau-giau nerado, tik druskos. Jie nu-sprendė, kad druska yra bevertis daiktas ir netinka ispanijos ka-raliaus lobio papildymui. Kara-lius gavęs šią žinią, tuojau pa-siuntęs pranciškonus vienuolius indėnams apkrikyti. Bet beplūs-tą iš Meksikos nauji kolonistai pradėjo gaudyti indėnus ver-gų darbui ir juos siusti į šiauri-nės Meksikos sidabro kasyklas. In-dėnai įtūžė išvėdę vienuolius, o pastatytą bažnytelę sulygino su žeme, tardami, kad ji turi grįžti

į žemę, iš kurios ji iškilo.

Naujosios Meksikos plotai yra augančios technologijos. Nors kli-matas yra sausas ir žemė ištrošku-si vandens, bet ją drėkinant gau-namas gražus derlius. Tempera-tūra vasarą siekia iki 100 laips-nių, o žiemą nenukrinta žemiau 50 laipsnių. Jos gelmių turtai dar neišnaudoti, kur slepiasi ura-nijus, potašas, nafta, cinkas, žvi-nas, auksas, sidabras ir kit. Pui-kios žiemos sportui sąlygos, o prie Carlsbado milžiniškos požeminės kavernos — urvai sutraukia šim-tus turistų. Yra net 9 universite-tai ir daugybė įvairių muziejų ir seniausi ispanų gubernatoriaus rūmai, statyti 1610 m. Naujoji Meksika buvo atimta iš Meksikos 1848 m., užtat ir pavadinta keis-toku vardu — New Mexico. Sos-tinė yra Santa Fe, vos 60.000 gy-ventojų teturinti.

Jei vežiesi su savim vaisių, tai nė nebandyk įvažiuoti į Arizoną: turėsi tuojau čia pat sudoroti, ar-ba apsisukti ir grįžti, iš kur at-vykęs. Niekto nepadės ir aiškin-mas, kad juos vežiesi iš Naujo-sios Meksikos, gretimos valstijos. Atsakymas aiškus: gali apkrėsti Arizonos augmeniją, kuri yra to-kią pat skurdi, kaip visų pietva-karių. Matome, kaip viena sei-ma, dar neprivažiavusi kontrolės punkto, skubiai valgo apelsinus, net juokas ima.

Čia prisimena juokingas nuo-tykis, kai 1948 m. mus atvežęs karinis transporto lėktuvas neži-nia dėl kurių priežasčių buvo nu-tupdytas viename aerodrome, ne-pasiekus New Yorko. Vaisių au-amerikiečių visi vaikai buvo apda-linti skanumynais ir vaisiais, ku-rių jie net nepajėgė suvalgy-ti. Bet einant New Yorke per muitinės kontrolę, vaisiai iš jų buvo atimti. Vaikams tai suda-rė skausmo, o mums džiaugsmą, kad nereikia vykti į "asarų sa-lą" dėl šių apelsinų.

Gražiai skambą Arizonos var-das yra kiles nuo vieno upokš-nio, kuris indėniškai skamba — mažasis pavasaris. Arizona teri-torijos dydžiu įrikiuojama ir še-tąją vietą tarp kitų valstijų, užim-dama 113.909 kvadratinės mylias o gyventojų gausumu teizima tik 35 vieta. Arizonos sostinė yra Phoenix.

Gamtą Arizoną yra apdovano-jusi didžiuliais vario ištekiais ir mes visi gardžiuojamės jos sala-tais, melonais ir apelsiniais. Mote-rių dar džiaugiasi arizoniškos medvilnės sukleimėmis, o vyrai — avienos šašliku.

Ji yra prisiliėjusi prie Kalifor-nijos. Vienas neatsargus žings-nis — nė nepajustum, kai atsi-durtum "Mirties slėnyje" ar di-džiulio meteoro išmuštame kra-teryje, 570 pėdų gilumo ir 4,150 pėdų platumo. Arizona tikrai įdomi turistiniu požiūriu. Čia yra didžioji Colorado upės išgrau-ža — Grand Canyon, spalvotoji dy-kuma ir kiti gamtos stebuklai.

Papuošę į spalvotąją dykumą, pasijunti lyg būtų įvykęs saulės užtemimas. Viskas gamtoje pasi-keičia ir tave apima neįprastas nustebimas. Juk niekur pasaulyje nėra kitos tokios vietos, kur amžiu bėgyje vejai ir vanduo bū-tų sunėšę tiek geležies rūdos nuo-sėdų ir jas sumaišę su druskos kristalais. Ji, saulės spindulių nu-žerta, blizga visomis vaivorykštės

PREKYBA

Atkelta iš 3 pusl.)

Aukso ir žaliavų skoloms ap-mokėti rusams neužtenka. Jie ir dabar už prekes Vakarams skolingi virš 5 bil. dolerių. Ru-sams labai svarbu gauti ameri-kiečių dolerių, nes jų rublių laisvajame pasaulyje niekas ne-ima. Rusai savo didžiulį preky-bos balansą tikisi išlyginti Si-biro dujomis ir nafta, kurios paėmimas atseis daug pinigų ir darbo. O pagal vokiečių moks-lininką Gumpel' (Energiepolitik in der Sowjetunion, Cologne, 1970 m.), tas Sibiro projektas dar sukelia ir kai kurių abejo-nių.

Rusai savo prekybą dar ba-lansuoja metalais, kuriuos iš-kasa ir pagamina, naudodami labai pigią darbo jėgą. 1972 m. rusai pardavė vario 202.000 to-nų, aliuminijaus — 455.000 to-nų, codiumo — 1,338.000 tonų, magnezijos — 19.900 tonų ir ne-valytos naftos — 107 mil. tonų.

Rusija į savo prekybinį ba-lansą įtraukia ir savo pavergtų kraštų prekes, nes tų kraštų prekes atskirai pasauliniuose davinuose nefigūroja. Jei pa-vergtų kraštų spauda kartais ir parašo apie savo krašto eks-portą, tai tos žinios liečia tik to krašto gyventojus. Oficialūs duo-menys į pasaulinę statistiką ne-patenka.

Kaip matome, Comecono pre-kyba atsilikusi nuo laisvojo pa-saulio prekybos bei jos pajėgu-mo. Vargu komunistiniai kraš-tai ir prekyboje pajėgs pavyti laisvąjį pasaulį.

spalvomis, sudarydama kaleidos-kopiską vaizdą. Jos išvaizda kei-čiasi ne tik su saulės nusileidimu ar patekėjimu, bet ir pūstelėjus menkam vėjeliui, kada smulkios dulkelės pradeda kibti prie odo-s, tave versdamos indėnu. Spalvo-toji dykuma keičiasi ne tik metų laikais, bet savo grožį rodo ir valandomis, ypač virš jos pra-plaukiant nors ir mažiausiam de-beseliui.

Apsimoka skelbti DRAUGA-ies jis plačiausiai skaitomas lie-tuvių dienraštis. Gali skelbimų ku-ros visiems priimamos.

Mūsų kolonijose Caseyville, Ill.

KLASINIO BALETO REČITALIS

Lietuvoje pradėjusi klasinio ba-letu darbą Irena Gintautienė (Adomavičiūtė) jo neapleidžia ir dabar. Kiekvieną rudens jos ba-letu studijos mokiniai suruošia pasirodymą — rečitalį. Meniniu atžvilgiu rengėjai siekia vis aukš-tyn, o jų pasirodymai eina vis ge-rym. Lietuviai turi progos pasi-grožėti šokėjų menu savo lietu-viškuose parengimuose, parapi-jos salėje. Malonu būtų juos ma-tyti ir tame didžiam studijos rečitalyje, Collinsvilleje.

Šių metų programoje "Vasaros nakties sapnas", siužetas Šekspy-ro, muzika Mendelsono, koreog-rafija, Gintautienės. Veikalas tri-jų veiksmų. Dalyvaus 80 šokėjų. Pagrindinės minties vystymą at-likis keturios geriausios studijos poros. Šių keturių porų šokėjai pa-šoks ir solo. Dalyvaujančių tar-pe yra visokio amžiaus šokėjų, pradedant pradžiamoksliais ir baigiant universiteto studentais.

Scherzo — garsusis "elfų" šo-kis bus šokamas pakykusių, šal-driškai nusiteikusių jaunųjų šo-kėjų.

Mėnėsienos scena — tai vai-dinimas vaidinime, daugiausia vaidybinė scena.

Dekoracijų paruošimo darbe daromas taip pat lengvai paste-bimas progresas. Rečitalis įvyks spalio 21 dieną, 3 val. p.p. Miner teatro salėje, Collinsville, Ill. Sa-lę galima labai lengvai surasti, nes ji yra pagrindinė miesto gatvė "Main Street". Bilietus galima bus gauti teatro kasoje prie įėjimo. sd

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

— 0 —
Radio Vokanda jau 30 metų tarau-ja New Jersey, New York ir Con-necticut lietuviams. Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. p. p. iš WEVD Ra-dio New Yorko (1330 kil. AM ir 939 meg. FM).

Direct. — Dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Forco Dr.

Mountaine, N. J. 07092
Tel. 232-5565 (code 391)
Kviečiame taip pat klausytis Lietuvių Kultūrinio Vokandų ang-lų kalba, iš Seton Hall Universite-to radio station, (New Jersey WSOU) (59.5 meg. FM) Pirmaid. 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

FRANK'S TV and RADIO, INC.

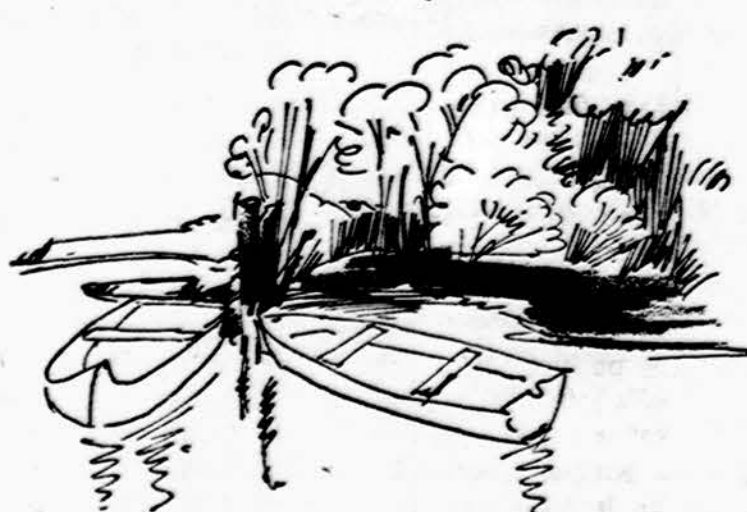
3240 SO. HALSTED STREET TEL. CA 5-7282
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIŲ TELEVIJOS, RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS.
SPALVOTOS TELEVIJOS APARATAI

Siūlome knygą: ŠAMO EŽERO SEKLIAI

Idomių nuotykių knygą parašė NIJOLĖ JANKUTĖ

Labai gausiai iliustravo: Nijolė Palubinskienė

Kaina: \$4.00

Lietuviškos knygos klubo nariai gauna šią knygą su di-dėle nuolaida. Klubas siūlo šią knygą lietuviškos mokyk-loms, duodamos didelę nuolaidą.

Paskubėkite siųsti užsakymus adresu:

DRAUGAS

4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill.
60629

IS KORPI NEO-LITHUANIA SUVAZIAVIMO

LST korp! Neo-Lithuania dešimtas visuotinis suvažiavimas įvyko rugsėjo 15 ir 16 dienomis Lietuvių Tautinių namų salėje Chicagoje.

Suvažiavimas pradėtas iškilmingu posėdžiu. Po Lietuvos himno, vyr. valdybos pirm. kol. Jonas Valkiūnas priminė korporacijos šūkį "Pro Patria", reikalaujanti iš neolithuanų taip pat nepamiršti kenčiančių brolių tėvynėje ir koncentracijos stovyklose.

Suvažiavimą sveikino Akademinio sambūrio pirm. Kazys Kasakaitis ir Dirvos bei Vilties d-jos vardu pirm. Kazys Pocius. Gauta gausybė sveikinimų raštu. Suvažiavimo darbo prezidentą sudarė: pirm. inž. Jonas Jurkūnas, Audronė Gulbinienė, sekretoriai: Zivile Modestienė ir Antanas Juodvalkis. Mandatų komisiją: Z. Valkūnienė, D. Nolte ir R. Česas. Nominacijų komisiją: V. Lauraitytė, V. Kasniūnas ir V. Krapauskas. Rezoliucijų: T. Blinstrubas, Br. Dūda, M. Šimkus ir M. Valiukėnas. Spaudos: Vl. Butkienė, V. Račkauskas ir M. Valiukėnas.

Pradžioje suvažiavimo protokola, nepaprastai sklandžiai ir kruopščiai paruošta, perskaitė prieš ketelį metų iš okupuotos Lietuvos pro geležinę užvalaidą praprususi Audronė Simonaitytė.

Apie korporacijos padalinių veiklą pranešė: Bostono — J. Landraitis, Chicago — dr. A. Mockaitis, Clevelando — Vl. Butkienė, Detroito — J. Vaitiekaitis, Los Angeles — Pr. Dūda ir New Yorko — A. Čekienė-Nolaitė.

Visų jų pranešimuose galima buvo įžvelgti mažą, tačiau jaunimo nesidomėjimą ir neveiklumą, koks užtikamas viename lietuvių išeivijos gyvenime. Korporacijos vyr. valdybos vicepirmininkė A. Pavilaitė atstovavo korporaciją PLB-nės seimo jaunimo sekcijoje. Jos pranešimą apie tą sekciją papildė dr. A. Butkus. Pagrindinę paskaitą "Korp! Neo-Lithuania lietuviškasis mesionizmas tremtyje ir dabarties aktualieji uždaviniai kovoje su okupantu" paruošė ir gvyai paskaitė dr. Vytautas Dargis. Šeštadienio vakaras buvo užbaigtas vakariene Lietuvių namų salėje, grojant korporacijos orkestru.

Sekandį dieną darbo posėdis buvo tęsiamas Lietuvių Tautinių namų salėje. Dviejų metų kadencijai baigiantis vyriausios valdybos pirm. Jonas Valkiūnas pranešė apie nuveiktus darbus. Vyr. valdybos buvęs sekretorius Juozas Jurevičius sutiko tvarkyti korporacijos archyvą, Bronius Kasakaitis — korporacijos finansus bei turtą, Bronius Kasakaitis savo pranešime pažymėjo, kad didžiausią korporacijos pajamų šaltinį sudarė pardavimas korporacijos orkestru įgrotos plokštelės, kurių orkestravo vadovas Algis Modestas be atlyginimo perleido korporacijai, šiaip korporacijos finansai geri.

Kontrolės revizijos aktą perskaitė dr. Jonas Juodikis. Sekė gyvos diskusijos. Jose dalyvavo C. Modestas, M. Valiukėnas, A. Butkus, T. Blinstrubas, M. Šimkus, A. Juodvalkis, Vl. Butkienė, G. Modestienė, V. Mažeika, V. Kasniūnas, A. Gulbinienė, D. Nolte, Pr. Dūda, dr. V. Dargis, A. Modestas ir kiti.

Gyva atbalsi diskusijose rado lietuviška spauda. Ant. Juodvalkis aptardamas diskusijas Dirvoje, pažymėjo, kad buvo ieškoma kelių sudominti jaunuosius korporantus, kad jie ne tik prenumeruotų, bet ir skaitytų lietuvišką spaudą. Visiems aišku, sako Juodvalkis, kai laikraštį pamini pavarde ar įdedama nuotrauka, jaunuosius sudomina, bet to neužtenka, nes negalima visą laiką skelbti tik pavardes ar dėti nuotraukas. Pa-

Dr. Vytautas Dargis skaito pagrindinę paskaitą: Korp! Neo-Lithuania lietuviškasis mesionizmas tremtyje ir dabarties aktualieji uždaviniai kovoje su okupantu!

Nuotr. Vyt. Račkauskas

prastai, kurie šiek tiek juda lietuviškame gyvenime, tie dažniau ir laikraščiuose linksniojami.

Išrinkta ir nauja vyriausioji korporacijos valdyba dviem metams iš Jurgio Lendraitio, Audronės Pavilaitės, Irenos Soniginienės, Broniaus Kasakaitio ir Romo Česo. Į kontrolės komisiją išrinkti: Jūratė Šlivinskienė, dr. Jonas Juodikis ir inž. Stasys Virpė. Į garbės teismą išrinkti clevelandiškiai: Danutė Grigaliūnienė, dr. Antanas Butkus, dr. Jonas Maurukas, Povilas Mitšalas ir Jonas Mockus.

Į korporacijos tarybą išrinkti: L. Hofmanienė, J. Jurevičius, J. Jurkūnas, V. Lauraitytė, V. Mažeika, A. Modestas, M. Šimkus, M. Valiukėnas, J. Valkiūnas ir J. Žvynys. Po rinkimų sekė gyvos diskusijos bei rezoliucijų priėmimas. Penkias valandas užtrukęs sekmadienio posėdis ir suvažiavimas baigtas studentų himnu "Gaudeamus".

V. A. Račk.

Iš okupuotos Lietuvos prieš ketelį metų atvykusi korporantė Audronė Simonaitytė skaito pradžioje suvažiavimo protokolą.

Nuotr. Vyt. Račkauskas

Mūsų kolonijose

Brooklyn, N.Y.

PERSEKIOJAMOS BAZNYCIOS
MINEJIMAS

Kiekvieną metų rengiamas minėjimas — koncertas tikintiesiems Lietuvoje atsiminti ir jų viltim sustiprinti. Minėjimas bus gruodžio 15 d., sekmadienį, Kultūros židinnyje, Rengia Lietuvių Katalikų religinė šalpa ir L.K. Moterų kultūros draugija. Tai visai apylinkės parangimas. Minėjimo programoj bus iškelti tikintųjų Lietuvoje padėties ir reikalas. Mums susirūpinti jų pagalba. Muzikinė programoj bus sol. Irena Stanikūnaitė ir pianistė Aldona Kepalaitė. Tiksliai programa bus paskelbta vėliau.

ATEITININKŲ VEIKLA

Naujoji at-kų valdyba, pirminkaujama Petro Ažuolo, numatė plačią veiklą ateinančioms metams. Vyresnieji daugiausia pastangų deda pagelbėti jauniems, o savo veiklą nori sustiprinti įtraukiant daugiau alumnų, kaip

paskutiniame posėdyje buvo tartasi. Artimiausioje ateityje jie numatė eile parengimų ir pokalbių. Jie stengiasi palaikyti lietuviškų parapijų veiklą ir dirba, kad Kultūros židinys būtų įrengtas. Jie taip pat plačiai veikia lietuvių visuomeniškose organizacijose.

APREIKŠIMO PARAPIJOJE

Apiešimo parapijoje lietuviška veikla vyksta labai plačiai: sekmadieniais lietuviškos pamaldos su lietuviškais choro giedojimais, pajauvintais solisto M. Razgačio. Tuoj prasidės lietuvių vaikų rengimas pirmųjų sakramentų — išpažinties ir komunijos lietuviškai.

Parapijos choras, vad. muz. A. Kačanauskas, pradėjo savo darbo metus pirmomis praktikomis ir viešais pasirodymais ukrainiečių jubiliejinėse iškilnėse rugs. 23 d. New York. New York lietuvių tautinių šokių grupę, vad. J. Matulaitienės, taip pat atliko programą.

Aikštelė prie bažnyčios jau atidaryta, įrengti suoleliai, o spalio 28 d. bus pašventintas paminklas a.a. ses. Nikodemai, kuri dirbo Apreišimo parapijos mo kykloje 60 metų ir neseniai mirė. Bus pamaldos ir choras pagiedos keletą pritaikytų giesmių.

Parapijos salės pagražintos ir atnaujintos, ypač tinka kultūriniam, patriotiniam ir religiniam parangimams. Girdėti, kad ir lietuvių savo ruožtu rengiasi atžymėti parapijos do numą, surengdami bendrą parangimą parapijos naudai. Lietuvių Bendruomenė galetų imtis tokio parangimo organizavimą, nes joje visi sutelpa ir ji visiems yra reikalinga, iCa įvyks ir LB Brooklyn apylinkės susirinkimas.

KR

SEIMA TAUTINĖJE BENDRUOMENĖJE V. ČIZUNAS

PLB Svetimo Tarybos leidinys, kuriame nagrinėjama šeimos įtakai vaikui bei jos vaidmuo, uždavinys ir svarba lietuviškai bendruomenėi.

Pabaigoje nurodoma, kaip surašyti šeimos kroniką. Leidinys 95 psl. su kraujo giminytės ir svainės giminytės rodyklėmis. Kaina 1.50 dol. Gaunama "Drauge".

Ar Šlapiuoja Rūsų

Sutvarkykite drėgną, šlapį ir supūkusį rūšį, prieš nežuostelint rūsio nuostolius. Perma-Seal yra patikimas "lengvas suprantamas" kasyklės: "Do it Yourself Waterproofing Program". Ji gali jums sutvarkyti šlapius rūsio. Reikalaukite NEMOKAMO vadovėlio, kaip "pačiam atlikti tą darbą", kad rūšys būtų atsparus vandeniui: "Basement Waterproofing Guide".

PERMA - SEAL SYSTEMS, INC.
Kreipkitės į Joną Rimą
Skambinkite (312) 637-3200
Iš kitų "area" vietovių
skambinkit "collect"
Arba siųskite kuponą

Perma - Seal Systems, Inc.
1921 N. Harlem Ave. Suite 105
Chicago, Ill. 60635

Name _____
Address _____
City _____ State _____ Zip _____
Phone _____

Platinkite "Draugą".

A. + A.
EDVARDUI MARKULIUI mirus,
sūnui ANDRIUI MARKULIUI ir visai šeimai reiškia
nuoširdžiai užuojautą ir kartu liūdi

Lietuvių Respublikonų Lyga
Marquette Parko Apylinkė

A. + A.
EDVARDUI MARKULIUI mirus,
žmoną MARIJĄ ir šeimą giliai užjaučia ir liūdi
Prof. Vanda Tumėnienė
Marija Žilienė

A. + A.
Zuzanai Arlauskaitė-Mikšienėi
mirus, dukrai NIJOLEI ir sūnui ŽIBUNTUI reiškia
gilia užuojautą.
Birutė ir Stasys Židoniai

Mielam prieteliui joniškiesiui
A. + A. Aleksui Kasperavičiui mirus,
jo žmoną ONĄ, brolių FELIKSĄ Kanadoje ir seseris Lie-
ris Lietuvoje ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame
ir kartu liūdimė.
Vaterija, Kostas ir Giedrė Čepaičiai

A. + A. ALEKSUI KASPERAVIČIUI mirus,
jo žmoną ONĄ, brolių FELIKSĄ Kanadoje, ir seseris Lie-
tuvoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.
Diemenių šeima

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

54-tes ir Albany apyl. 5 kamb., 2-jų miegamųjų namas. Nuo sienos iki s. ki-
limai. Pilnas rūšys. Gazu apšild.
1½ maš. garažas.
Skambint 925-1844

Savininkas pigiai parduoda mūr. 2-
jų butų — 5 ir 5½ kamb. namą. Įren-
gas rūšys, gazu šildymas, 2 maš. gara-
žas. 63-cios ir Tallman g-vių apyl.
Skambint po 6 v. v. 776-1798

New Buffalo miestelyje (65 myl. nuo
Chicago) nebrangiai parduodamas
bemaž naujas 5 kamb. namas, gazu
šildomas. Rūsų, garažas. Netoli krau-
tinių. Puiki rami vieta pensininkams.
Skambint savininkui (616) 469-3903

REAL ESTATE

64th & Keeler. Private Party
(No agents). 6 rm. 3 bedrm. brk.
Custom bld. home. 1½ tiled baths.
H. w. basebld. ht. W-W eptg. Full
Basement. Many extras.
Call — 585-6649

Cicero — West of Austin Blvd.,
7 room brk. bung., completely mo-
dernized, country kitchen, 1½
baths, finished rooms with bar in
basement, expandable attic, low
taxes, early possession, priced in
30's.

Jack Carpenter Orgn.
Ask for Mrs. Mather
848-1240 or 848-7263

7118 S. Fairfield — 2-jų butų, 6 ir
5 kamb. namas Marquette pke. Ga-
zu apšild. Moderniškos virtuvės.
Daug priedų, 2 maš. garažas. Skam-
bint 434-5656, po 8 v. v. 776-5411

68 ir Talman — 2 po 6 kamb. Gazu
šilima.

73 ir Artesian — 2-jų metų, 2 bu-
tai po 5½ kamb. 2 šildymai.

70 ir Talman — 6 ir 3 kambariai.
LSKUS — 238-0342

Mūrinis — 6 dideli kamb. Graži
g-vė, arti mokyklų ir Marquette
pke. Naujas gazu šildymas, kape-
tai, uždaryti dideli porčiai. Garažas.
Savininko tel. 434-3244

Savininkas parduoda Marquette
pke. modernų 7 kamb., 3-jų miega-
mųjų, Georgina namą ant 50 p. loto.
1½ vonios, garažas. Lotas aptver-
tas Cyclone tvora. Įvertinimui tu-
rite pamatyti. Prašo \$26,000. tel —
PR 8-9041

Savininkas kviečia pamatyti gražų
1½ aukš. mūr. namą, 2 pilnus bu-
tus, kiekvienas po 4½ did. kamb.,
atskiri šiluma, rūšys, arti Marquet-
te Parko, 17 m. Skamb. 434-3210

68-ta IR ROCKWELL
Naujesnis 2-jų butų mūr.

Arti Svč. M. Marijos Gimimo baz.
Tinka giminingom šeimom gyvent
arba išnuomavimui. 4½ dideli
kamb. 1-me aukšte, 3½ dideli kamb.
viršų. Įrengtas rūšys. 2 maš. ga-
ražas. \$38,500.

VIZGARD REALTY — 585-4242

MISCELLANEOUS

AR REIKIA VIZITINIŲ
KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra
gražus paprotys. Biznieriui jas pla-
čiai naudoja, bet tinka ir visų luo-
mų atstovams turėti gražias vizit-
tines korteles.

Kreipkitės į "Draugą" spausdintų
visais panašiais reikalais. Būsite
patenkinti kiekvieną kartą.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, tel. YA 7-5088

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos
Radijai.

Stereo ir oro vėsintuvai.
Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

Ivairių prekių pasirinkimas moto-
ciklai, baldytuvai, maistas, dolieriniai
CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60632
1233 S. Halsted, Chicago, Ill. 60606
Tel. WA 6-2787; 264-8336
V. Valaitis

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plusname ir vaskuojame visų
rūšių grindis

J. BUBNYS, tel. RE 7-5168

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas
Ivairių atstumų

823 WEST 34th PLACE
Tel. Frontier 6-1882

HELP WANTED — VYRAI

SERVICE ADVISER
Exper'd. For busy sevice dept. Must be
neat and willing to make money. Near
transp. Apply to Al Degregorio.
Humphrey Chevrolet Service Dept.,
635 Chicago Av., Evanston 866-6300

MARQUETTE KEPTKLAJ REIKALINGA

duonos ir įvairių pyragų kepė-
jas ar kepėja. Pageidaujami
prityrę, arba išmokysime.

Kreiptis 2645 W. 63 St.
Tel. 925-3225

WANTED TRUCK BODY MECHANICS

PLATT, INCORPORATED

483-5500

GEN'L FACTORY

Wood moulding plant
needs

MACHINE HANDS AND HELPERS

Experienced preferred but not ne-
cessary. Willing to train well qua-
lified applicants.

WM. YUENGER MFG. CO.

5215 S. Keeler Ave.

HELP WANTED — MOTERYB

BOOKKEEPER

Full time position 9 a.m. to 5 p.m.
Handle full set of books thru trial
balance. Good company benefits. Near
transportation.

Call Rick — 455-6203

PARDAVIMUI

Parduodami Gulbransen Model D
Theater vargonai. Pilnas pedaly kom-
plektas. Puikiam stovy. Nebrangiai.
925-1844

CONTRACTORS

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mlaite ir užmiesty namus
ir perstatau senus visų rūšių namo
apšildymui pedus, air conditioning
ir vandens boilerius. Dirbu greit, ap-
sitinai ir garantuoti

DOMAS ZUKAUSKAS
4444 S. Western Ave.
Chicago, Ill. 60608
Tel. VI 7-3447

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 2½ kamb. butas su bal-
dais ar be baldų, tvarkingam aspe-
niui. apyl. 61-os ir Washenaw.
Tel. 471-2372

DEMESIOI

RADIO PROGRAMA

Seniausią Lietuvių Radio Progra-
mą Naujojoje Anglijoje, iš stoties
WLYN, 1360 bangos, veikia sekma-
dieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po
pietų — perduodama vėliausių pa-
saulinių žinių santrauka ir kome-
tarai, muzika, dainos ir Magdute
pasaka. Šia programą veda Stepe-
nas J. Minkus, Bizio reikalais
kreipitis į: Baltic Florists — gėlių
bei dovanų krautuvs, 502 E. Broad-
way, So. Boston, Mass. Telefonas
AN 8-6480. Tuo pat gaunamas ir
dienraštis Draugas.

MOKYTOJŲ DEMESIUI

Dr. A. Šešplaukių parašyta LIETU-
VIŲ KALBOS GRAMATIKA ir SIN-
TAKSĖ, pritaikyta išsilvijos mokyk-
loms ir kaina tik 3 dol. Pripažinta LB
Svietimo tarybos kaip labai tinkama
šių laikų mokykloms. Pridėkite 50c
paštui ir mokesčiams.

Taip pat labai vertinga knyga V.
Liluevičiaus LIETUVIŲ SVIETIMAS
VOKIETIJOJE IR AUSTRIJOJE 1944-
1950 metais, 740 psl. su daugybe nu-
otraukų mokytojų ir mokinių bei abiturien-
tų ir kaina tik 12 dol. Pridėkite
\$1.00 paštui ir mokesčiams. Siųskite
užsakymus:

DRAGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Perskaitę "Draugą", duokite
jį kitiems pasiskaityti.

PRIE LAIMUTĖS KAPO

A. a. Laimai Paulienei mirus

Blėso pakutiniai rugsėjo saulės spinduliai ir rudens lapų margumas gedulu apdengė dar vieną kapą. Tylėdama žemė pasimė a. a. Laimą Cepaitę Paulienę.

Mirtis nusivėdė jauną motiną (vos 26 metų) išleidusią gyvenimui tris pumpurus. Vidą 3 ir 1/2 metų, Liną 2 metų ir trijų dienų Laimutę.

A. a. Laima gimė 1946 m. lapkričio 17 d. Tuebingene, Vokietijoje. Gyveno Schweningene. Į Ameriką ją tėveliai atsivėžė 1949 m. ir apsigyveno Roselande prie Chicago, o vėliau persikėlė į Marquette Park. Augo grynoje lietuviškoje šeimoje. Lankė šeštadienines liuanistines mokyklas. 1964 m. baigė Chicago Aukštesniąją liuanistinę mokyklą. Ją mokytojai ir klasės draugai prisimena kaip gyvą ir mielą lietuvaite. Tais pačiais metais ji baigė Marijos aukšt. mokyklą Chicagoje. O 1968 m. įsigijo bakalaurą laipsnį iš biologijos Illinois universitete. Ruošėsi lietuviškam gyvenimui. Studijų metu neatitruko nuo lietuviško veikimo. Kristijono Donelaičio šeštadienines liuanistines mokyklas tautinių šokių mokytoja. Aktyvi akademikų skautų narė. 1968 m. rugsėjo 14 d. sukūrė lietuvišką šeimą su dr. Algij Pauliumi. Ir čia ji prisirišusi prie lietuviško veikimo. Balfo rždiminkė Elgino apylankėje, Illinois Lietuvių Gydytojų draugijos pagelbinio moterų vieneto narė, skautė akademikė, Lietuvių bendruomenės narė.

Nors a. a. Laima niekada nematė Lietuvos, bet dėl jos ji visada sielosi, troško jai laisvės. Tėveliai Cepaičiai jai buvo įskiepię gilią Lietuvos meilę. Ji buvo tikrai lietuviškos šeimos žibintas. Ir tą šviesą stengėsi perduoti savo vaikams. Jai visada buvo miela kalbėti apie lietuvišką jos vaikų auklėjimą. Bet Aukščiausiojo plano ne mūsų rankose. Rugsėjo 14 d. pagimdė dukrytę Laimutę. Dar kitą dieną ji glaudė kūdikį prie širdies ir džiaugsmui nebuvo galo su tokia dovana mi nint 5 metų vedybinę sukaktį. O tos pačios dienos vakarą ji buvo jau be sąmonės.

Užgeso tyliai be skundų 1973 m. rugsėjo 17 d. Užgeso gyvenimui palikusi džiaugsmą — naują jėgą ir skausmą — patį pasitraukimą į Amžinąją ramybę.

Rugsėjo 21 d. vakare, dalyvaujant gausybei žmonių, įvyko pasakutinis atsisveikinimas, vadovaujant Illinois Lietuvių Gydytojų draugijos valdybai (jos vyras dr. Algis valdybos narys), skautai akademikai budėjo garbės sargyboje. Šeštadienio rytą iš Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčios per 300 mašinų vilkstinė nuvydė a. a. Laimą į paskutinę poilsio vietą — Šv. Kazimiero kapinę.

Irena Pemkienė

A. a. Laima Marija Paulienė

DAR APIE ZENONĄ BAČELĮ

Apie neseniai Brazilijoje mirusį a. a. inž. Zenoną Bačelį jau buvo "Drauge" nemažai rašyta, bet vis dėlto turėčiau prie to visko kaiti ką iš savo prisiminimų pridėti.

Argi galima būtų įsivaizduoti aukštąjį paniurų, beviltskai nuleistomis rankomis? Turbūt, ne.

A. a. Zenonas Bačelis buvo tipingas linksmas aukštaitis, kilęs iš Gustonių kaimo, Naujamiesčio vlsč., Panevėžio apskr.

Prisimenu jį, besišypsantį gimnazistą, jo mėlynų akių labai nuo širdų žvilgsnį. Senoje Panevėžio bažnyčioje, blizgančiais guzikais gimnazistų tarpe jį galima buvo lengvai išskirti — nedidelio ūgio, mielo lietuviško veido jaunuolį. Ir tada ankstyboje jaunystėje Zenonas buvo karštas patriotas. Tiesa, visi, kas jaunas, tada buvo drąsūs, ryžtingi. Nebijoję darbo, nei vargo. Mokėjo rizikuoti, pavojaus nebodami, niekada neatsisakydami aukos ir kovų už tėvynės laisvę. Tokia graži ta mūsų jaunystė buvo!

Vėliau Zenonas Bačelis — studentas. Jis parvažiuodavo iš Maskvos vasaros atostogų, pasirinkto Žemėmatos instituto uniformą švytruodamas. Susitikdavo me retkarčiais Panevėžyje.

Vieną dieną gavau pakvietimą ateiti į Panevėžio studentų susirinkimą. Ten radau Zenoną Bačelį ir dar porą studentų žydų tautybės. Visi kiti buvo tariamieji lenkai, arba teisingiau — lenkomanai. Zenonas pajutė, kad jie nori ir ous lietuvių prie tos savo organizacijos prisijūti, priejo prie manęs ir trumpai pasakė: — Eikim iš čia!

Drauge su mumis pakilo ir abidvi žydaitės — studentės "Lenkai" mus palydėjo ironiškomis replikomis. Ilgai dar prisimindavome tu vadinamųjų "lenkų" susirinkimą.

Baigęs Žemėmatos Institutą, inž. Z. Bačelis dirbo Rusijos gilumoje hidrotechnikos srities darbus. 1922 m. veiklus inž. Z. Bačelis buvo paskirtas lietuvių įgaliotiniu Rusijoje liet. pabėgė-

liams gražinti į tėvynę.

Nepr. Lietuvos laikais žemės ūkio ministerijoje teko man vėl su inž. Bačeliu susitikti, nes dirbau tos ministerijos Švietimo skyriuje. Z. Bačelis ten pat susitiko su savo senaisiais kolegomis inž. Vincu, Taujėnu ir inž. Jokubu Stanišauskiu, jaunystės draugais ir buvusiais Maskvos studentais. Te ko iš jų patirti, jog Zenonas Bačelis buvo savo profesijoje nepakeičiamas specialistas ir gabus departamento tvarkytojas.

Lietuvos okupacijai prasidėjus, inž. Bačelis su šeima išvyko į Vakarų. Vėliau apsigyveno ir įsikūrė Brazilijoje, kur ir pasimirė, sulaukęs 82 metus amžiaus. Jį pri glaudė svetimė velėna, nebesulaukus sugrįžimo į Lietuvą, kurią jis mylėjo ir jai apaštalo visą

— Italijos žinių agentūra ANSA praneša, kad į Pragę atvyko Sicilijos katalikų delegacija, vadovaujama kardinolo Carpino, kuri paskutiniu metu lankėsi Maskvoje ir susitiko su Maskvos, Kijevo ir Leningrado ortodoksų metropolitais. Prahoje Sicilijos katalikų delegacija aplankė arkivyskupijos apaštalinį administratorių vyskupą Tomasek ir buvo priimta Italijos ambasadoje.

— Apie 60,000 žmonių būtų galima išgelbėti, jei liautųsi rūkę cigaretes. Nuo pradžios šio šimtmečio vėžio ligą pasistūmė jo iš šeštos į antrą po širdies ligų vietą.

laiką iki pat susirgimo, kaip tikras tėvynės šauklys.

Janina Narūnė

Mirus ilgąs pažinties bičiuliui,

EDVARDUI MARKULIUI.

kurio atminimas iš mūsų širdžių neišnyks, nelaimės sunkiai prislėgtiems žmonai Marijai, dukrai Rasai ir sūnui Andriui reiškiamie giliausią užuojautą bei dalijamės jų skausmu.

Augaitytė, Juzė Banevičius, Voldemaras Dilbos, Genė ir Algis Gasparėnai, Kazys ir Bronė Joniai, Herta ir Algis Pliuskonienė, Kazimiera Rukšienė, Birutė Raugai, Marija ir Balys Muraškos, Birutė ir Vytautas Šileikos, Antanina ir Antanas Volertai, Bronė ir Vytautas

PADĖKA

Didžio skausmo ir liūdesio valandoje, mirus mūsų brangiam vyrui, tėvui, broliui, uošviui ir seneliui

A. + A. Leonui Laniauskui.

negalėdami asmeniškai kiekvienam išreikšti savo gilią padėką, dėkojame visiems lankiusiems velionį ligos metu, atsilankiusiems koplyčioje, aukojusiems šv. Mišias už jo sielą, už prisijusias gėles, dalyvavimą gedulingose šv. Mišiose ir lydėjus paskutinėje žemiškoje kelionėje. Dėkojame visiems užjautusiems mus asmeniškai, laiškais ir spaudoje.

Ypatinga padėka kunigams Dr. A. Juškai, A. Vilkaičiui ir J. Juozėvičiui už atnašautas šv. Mišias šv. Antano bažnyčioje. Dėkojame kun. Dr. A. Juškai už maldas koplyčioje, pasakytą pamokslą ir palydėjimą velionies į kapines.

Gili padėka kunigams F. Filas, W. Benett, A. Vilkaičiui ir R. Bonelli už velionies lankymą ligoninėje ir suteiktus sakramentus.

Dėkojame karštą nešusiems prieteliams: J. Gužaičiui, J. Masaičiui, J. Olšauskui, J. Sarauksui, A. Šlažiui ir A. Tamošiūnui.

Dėkojame laidotuvių direktoriams Vasaitis-Butkus už labai nuosirdų ir rūpestingą patarnavimą.

Žmona, dukta, sūnus, sesuo, broliai, žentas, marčios ir anūkai.

PADĖKA

Didžio skausmo ir liūdesio valandoje, mirus mūsų brangiam vyrui, tėvui, broliui, uošviui ir seneliui

A. + A. Leonui Laniauskui.

negalėdami asmeniškai kiekvienam išreikšti savo gilią padėką, dėkojame visiems lankiusiems velionį ligos metu, atsilankiusiems koplyčioje, aukojusiems šv. Mišias už jo sielą, už prisijusias gėles, dalyvavimą gedulingose šv. Mišiose ir lydėjus paskutinėje žemiškoje kelionėje. Dėkojame visiems užjautusiems mus asmeniškai, laiškais ir spaudoje.

Ypatinga padėka kunigams Dr. A. Juškai, A. Vilkaičiui ir J. Juozėvičiui už atnašautas šv. Mišias šv. Antano bažnyčioje. Dėkojame kun. Dr. A. Juškai už maldas koplyčioje, pasakytą pamokslą ir palydėjimą velionies į kapines.

Gili padėka kunigams F. Filas, W. Benett, A. Vilkaičiui ir R. Bonelli už velionies lankymą ligoninėje ir suteiktus sakramentus.

Dėkojame karštą nešusiems prieteliams: J. Gužaičiui, J. Masaičiui, J. Olšauskui, J. Sarauksui, A. Šlažiui ir A. Tamošiūnui.

Dėkojame laidotuvių direktoriams Vasaitis-Butkus už labai nuosirdų ir rūpestingą patarnavimą.

Žmona, dukta, sūnus, sesuo, broliai, žentas, marčios ir anūkai.

PADĖKA

Didžio skausmo ir liūdesio valandoje, mirus mūsų brangiam vyrui, tėvui, broliui, uošviui ir seneliui

A. + A. Leonui Laniauskui.

negalėdami asmeniškai kiekvienam išreikšti savo gilią padėką, dėkojame visiems lankiusiems velionį ligos metu, atsilankiusiems koplyčioje, aukojusiems šv. Mišias už jo sielą, už prisijusias gėles, dalyvavimą gedulingose šv. Mišiose ir lydėjus paskutinėje žemiškoje kelionėje. Dėkojame visiems užjautusiems mus asmeniškai, laiškais ir spaudoje.

Ypatinga padėka kunigams Dr. A. Juškai, A. Vilkaičiui ir J. Juozėvičiui už atnašautas šv. Mišias šv. Antano bažnyčioje. Dėkojame kun. Dr. A. Juškai už maldas koplyčioje, pasakytą pamokslą ir palydėjimą velionies į kapines.

Gili padėka kunigams F. Filas, W. Benett, A. Vilkaičiui ir R. Bonelli už velionies lankymą ligoninėje ir suteiktus sakramentus.

Dėkojame karštą nešusiems prieteliams: J. Gužaičiui, J. Masaičiui, J. Olšauskui, J. Sarauksui, A. Šlažiui ir A. Tamošiūnui.

Dėkojame laidotuvių direktoriams Vasaitis-Butkus už labai nuosirdų ir rūpestingą patarnavimą.

Žmona, dukta, sūnus, sesuo, broliai, žentas, marčios ir anūkai.

PADĖKA

Mirus brangiam vyrui ir tėvui NARCIZUI TAUTVILUI, didžio skausmo ir liūdesio valandoje, negalėdami asmeniškai kiekvienam išreikšti padėkos, nuoširdžiai dėkojame visiems: atsilankiusiems į koplyčią, aukojusiems šv. Mišias už jo sielą, aukojusiems Lietuvių Fondui, už prisijusias gėles, dalyvavimą pamaldose, palydėjimą į kapus ir visiems mus užjautusiems ir paguodos žodžiais, laiškais ir spaudoje.

Kun. dr. T. Žiuraitiui dėkojame už atnašautas šv. Mišias, už maldas koplyčioje ir kapuose.

Žmona Bronė ir dukta Danutė su šeima.

ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

Išleista

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS

Mecenatas — Prel. Juozas Karalius

Gaunama "DRAUGO" knygyne

Kaina \$5.00

(Illinois gyventojai prašomi pridėti \$0.50 centų mokestį ir per siuntimui, kitur gyvenantieji pridėkit \$0.25 centus)

Naujasis Testamentas yra praktiško formato; įristas kietais viršeliais. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenato dėka laida parduodama prieinama kaina.

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS

4545 W. 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TEVAS IR SŪNUS —

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street

Tel. 476 - 2345

1410 S. 50th Ave., Cicero

Townhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNIŠKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAKING VITA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8691

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktorai

Trys Moderniškos Koplyčios:

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1158-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

Chicago žinios

ATSISTATYDINO POLICIJOS VADAS

Chicago policijos vadas James B. Conlisk, Jr. atsistatydino. Tai paskelbdamas, meras Daley paprašė Chicago policijos tarybą parinkti tris kandidatus iš kurių jis paskirs naują policijos superintendentą. Conlisk pasitraukė praslinkus penkioms dienoms po to, kai 19 policininkų buvo nuteista už kyšių ėmimą.

POLICIJA IR UGNIAGESIAI NORI 30% DAUGIAU

Policijos ir ugniagesių atstovai įteikė merui Daley reikala-vimą, kad jiems atlyginimas būtų padidintas 2,500 — 4,784 dol. metams, kas sudarytų apie 30% ir pareikalautų daug milijonų naujų lėšų.

KALBA APIE DUONOS PABRANGIMĄ

Vadovaujantis kėpyklų bendrovės prezidentas W. O. Mead, kalbėdamas Chicagoje, pareiškė, kad, jeigu nebus sumažintas grūdų eksportas, pavasarį gali pabrangti duona ir kiti kėpyklų gaminiai.

70 MILIJONŲ VERTĖS KRAUTUVĖ

Suplanuota pastatyti naują 70 mil. dol. vertės Neiman-Marcus krautuvę adresu 777 N. Michigan Ave., Chicagoje.

KAZYS TAUJANSKAS

Gyveno 1429 S. 49 Court, Cicero, Illinois.

Mirė spalio 10 d., 1973, sulaukęs 59 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 15 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sesuo Valerija ir sūnais Tomas Rims su šeima, gyv. Hilltown, Pa., Lietuvoje sūnus Vytautas su šeima ir 5 seserys bei 3 broliai su šeimomis, Chicagoje brolinė Ona Baltulis su šeima, Kanadoje brolinė Emilija Baltulis su vyru Stanislovu ir jų šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Britanijos Am. Lietuvių klubui.

Kūnas pašarvotas Vance koplyčioje, 1424 S. 50 Ave., Cicero, Ill.

Laidotuvės įvyks šeštad., spalio 13 d. iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėtas į šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnus, seserys, broliai ir kiti giminės.

Laid. direkt. Jean Vance. Tel. 652-5245.

JOSEPH BERNOTAS

Gyveno West Palm Beach, Florida. Anksčiau gyv. Chicagoje.

Mirė spalio 10 d., 1973, sulaukęs 83 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 60 m.

Velionis buvo vyras mirusios A. Uršulės.

Pasiliko dideliame nuliūdime posūnis kun. John Stankevičius, klebonas šv. Antano parapijos, brolis dukta Laima Schurr su šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas penktad., spalio 12 d., 4 val. popiet A. Petkaus ir Sūnais koplyčioje, 1410 S. 50 Ave., Cicero.

Laidotuvės įvyks šeštad., spalio 13 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Posūnis, brolis dukta ir kiti giminės.

Laidotuvių direktorius Donald Petkus. Tel. 863-2108

APLINK MUS

× **Leonardas ir Angela** šiame spalio 16 d. švęs 55 metų sutuoktinių sukaktį. Juodu išaugino tris sūnus ir dukterį. Džiaugiasi sulaukę keturiolikos vaikų ir penkių provaikų. Minėjimą atšvęs savo vaikų tarpe, pagyvendami šeimininkais prisiminimais, kurių per šį ne trumpą laikotarpį susitelkę labai daug. Juodu sutuokė kun. klebonas Nikodemus Petkus Apreikimo lietuvių bažnyčioje, Brooklyn, N. Y.

× **Svč. Mergelės Marijos Gimimo** parapijos mokyklos motinų klubo susirinkimas įvyks pirmadienį, spalio 15 d. 8 v. v., mokyklos salėje. Šiam vakarui yra pakviesta Mrs. Warren, kalbos defektų — netobulumų žinovė. Svečius priims Mrs. Shebelski su 8 skyriaus mamytėmis.

× **Kazio Bradūno tik ką išėjusios poezijos knyga** jubiliejinė Vilniaus tema "Pokalbiai su karalium" jau bus galima įsigyti Jaunimo centre šį sekmadienį muzikinio spektaklio "Vilniaus pašvaistė" metu.

× **"Draugo" Nr. 230** Vilniaus 650 m. sukaktį paminėti, patalpintos nuotraukos prieraše turi būti I. Sekmokienė, Vilniaus Kr. Liet. s-gos Chicago skyriaus atstovė.

× **Vilniaus pašvaistė, dainos, žodžio, muzikos, judesio ir šviesos spektaklis** rengiamas spalio 14 d., sekmadienį, 4 val. p. p. Jaunimo centre. Visi kviečiami atsilankyti. Bilietai Margiuose ir Margutyje. (pr.)

× **Sol. Jovita Šalnierė** kitą sekmadienį įvykstančiame Vilniaus įkūrimo 650 m. minėjime Jaunimo centre paduos tai dieniui pritaikintą dainą. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti, įėjimas nemokamas.

× **Balfas šiandieną** yra reikalingas ne mažiau kaip ir vakar, kad pagelbėtų savo vargštančiam broliui ir sesei, nežūrint, kur jis bebūtų. Balfas Chicago apskritis spalio mėnesį vykdė piniginių vėjų ir tam tikslui sudarė didelį rinkėjų štabą, kurie išėjo tavęs prašyti aukų. Tad, mieli aukotojai, susitikę gatvėje ar atėjus į namus rinkėjui, atiduokite jam savo duoklę, nes tai yra kiekvieno lietuvių šventa pareiga atėti ir pagalbą savo artimui. (pr.)

× **Už a. a. Laimos Paulienės** sielą šv. Mišios bus aukojamos sekmadienį, spalio 14 d., 12 val., T. Jėzuitų koplyčioje. Jos artimuosius ir draugus šv. Mišiose dalyvauti kviečia

Putnamo Seselių Rėmėjai (pr.)

× **Dariaus ir Girėno liuanistinės mokyklos Tėvų komitetas** kviečia visus atsilankyti į jų rengiamą metinį vakarą — balilų, kuris įvyks spalio 13 d., 7:30 v. v., Sv. Antano parapijos salėje, 1515 S. 50th Ave., Cicero. Bus karšta vakarienė, gėrimai, šokiai, 6 asmenų Biechnevičiaus orkestras. Rezervuokite stalus pas M. Sodonį tel. LU 5-9585 arba D. Viktorienę telef. 778-4561 (pr.)

× **Albinas Kurkulis**, akcijų brokeris dirbęs su Rodman and Renshaw, Inc., patarnauja akcijų, bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 332-0560. (sk.)

× **"Draugo" knygų sandėlys** buvo pritrūkęs Dr. A. Šešplaukio Lietuvių Kalbos Gramatikos ir Sintaksės (4-tos pataisytos laidos). Dabar pranešame, kad esame gavę tos knygos naują siuntą ir pareikalavimus nedelsiant galime išpildyti (pr.).

× **Pr. Dieleinkaičio kuopa**, šį seštadienį renkasi pas savo globėjus susirinkimams. Jaunūčiai pas Rūtą Norkutę, jauni — Ireną Kazlauskienę, jaunesni — Gailutę Valiulienę ir vyr. jaunėnės pas Vidą Pargauskaitę. Bus ruošiamasi vėlinių paminėjimui.

× **Zarasikių klubo narių susirinkimas** įvyks šį sekmadienį, spalio 14 d., 4 val. p. p. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Nariai gaus naujas įstatų knygas, bet reikia atsinešti ir senąsias, kad paspartintų sekretoriaus darbą. Po susirinkimo bus vaišės.

× **Aldonos Labokienės ir Magdalenos Stankūnienės** kūrybos paroda rengiama Toronte Priskėlimo parap. salėje spalio 13-14 d. Parodos atidarymas, poezijos popietė, įvyks seštadienį, 4 v. p. Savo kūrybos skaitys poetė Julija Švabaitė Gylinė.

× **Lietuvių rašytojų draugijos 1972 metų laureatas** Edwardas Cinzas, laimėjęs Lietuvių fondo skirtą tūkstančių už knygą "Brolio Mykolo gatvė", viešėdamas Chicagoje, šiandien (spalio 12 d.) 8:30 val. vak. kultūrinį penktadienį vakarone Jaunimo centro kavinėje susitiks su čikagiečiais ir kalbės literatūrinėmis temomis. Visi kviečiami.

× **Irena R. Skirliūtė** praėjusiais metais baigė Illinois universitetą biologiją ir gavo bakalaurą laipsnį. Studijų metais buvo įtraukta į studentų garbės sąrašą. Šiais metais po sėkmingų studijų spalio 7 d. tame pat universitete gavo magistro laipsnį iš "public health". Studijas Illinois universitete tęsia toliau, studijuodama odontologiją. Visais studijų metais būdama tarp pirmųjų mokinių, neapleido ir akademinės veiklos, studentų ateitininkų valdyboje, eidama sekretorės pareigas.

× **Aloyzas Baronas** šį seštadienį skaito savo kūrybą Dariaus Girėno mokyklos ruošiamame vakare Cicero šv. Antano par. salėje.

× **Lietuvių Fondas. A. a. Kazimieras Eidukevičius** jamzintas LF su \$100 įnašu. Tą sumą suaukojo velionio dukterys: Elena Majauskienė, Cikaga, \$50 ir Marija Almenienė, College Pr., MD., \$50. LF adresas: 2422 W. Marquette Rd., Chicago, IL. 60629, tel. 925-6897. (pr.)

× **Chicago Aukšt. lit. mokyklos tradicinis vakaras** — balilų bus spalio 27 d., 7:30 v. v., Jaunimo centre. Meninę programą atliks mokiniai. Vakariene, bufetas, dovanos. Bilietai 7.50 dol. Staliukus užsisakyti pas A. Karaliūnienę telefonu 257-2062 arba po 4 v. v. pas A. Likanderienę tel. RE 7-9057. (pr.)

Mokslų ir kūrybos simpoziumo klausimais pasitarime rugsėjo 30 d. įvyri komisijų atstovai. Prie pirmojo stalo sėdi iš kairės: Aldona Rimkevičienė, Irena Kerelienė, Jūrkūnienė, Žitkienė, V. Lapienė ir Slonskienė. Nuotr. M. Krasausko

Iškilmingai atidaromas LST korp! Neo-Lituanian dešmtasis visuotinis suvažiavimas Lietuvių Tautinių Namų salėje, rugsėjo 15 d. Lietuvos Himnu. Prezidiumą sudaro (iš kairės): vyr. valdybos išdinininkas Bronius Kasakaitis, vicepirmininkė Audronė Pavilaitė, pirm. Jonas Valkiūnas, Akademino Sambūrio pirm. Kazys Kasakaitis ir sekretorius Juozas Jurevičius. Prie korporacijos vėliavos: Audronė Gulbinienė, Aigis Modestas ir Virginija Petravičiūtė. Nuotr. V. Račkausko

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖS

— **Jonas Grigaliūnas**, Euclid, Ohio, grįžo iš ilgesnės kelionės, kurios metu aplankė keletą Vakarų Europos kraštų, ypač Vokietijos gyventojai skundžiasi labai pakilusiomis kainomis ir be galo aukštais palūkanų procentais. Maisto produktai brangūs.

— **JAV Coast Guard Akademijs**, New London, Conn., vietos knygų parduotuvėje įsigijo savo bibliotekai du egz. Algio Rukšeno Day of Shame knygos. Ši akademija yra vienintelė tos rūšies visoj Amerikoje ir ją yra baigę knygoje minimieji tiesioginiai ar netiesioginiai atsakingi už Simo Kudirkos išdavimą JAV pakrančių sargybos karininkai. Minėtoje knygų parduotuvėje Alg. Rukšeno knygos parduota apie 8-10 egz.

— **Kun. Pranas Kuras** pasiskirtas šv. Onos parapijos klebonu Spring Valley, Ill. Spalio 10 d., paliks Chenoą, kur buvęs klebonas per 10 metų. Spring Valley šv. Onos bažnyčia yra lietuvių pastatyta ir lietuvių kunigų aptarnaujama. Nors ten ir nedaug lietuvių, bet jų reikavimas buvo vyskupo patenkinamas, ir jie bus lietuvių kunigo aptarnauti. Kun. P. Kuro adresas: 110 S. 4th St., St. Anne's Church, Spring Valley, IL 61362.

KANADOJE

— **Kun. Jono Knibiliaus**, Aušros Vartų parapijos įkūrėjo Montrealyje, pagerbimas įvyko rugsėjo 29 d. parapijos salėje. Jį suruošė šv. Onos draugija. Po dr. P. Lukoševičiaus Trumpu, Pėbūvį pradėjo ir jam vadovaujanti kondensuota žodžių paminėjo kun. J. Knibiliaus nuveiktus sunkių ir didelių darbų mūsų parapijai. Sveikino: Br. Staškevičius — AV par. komiteto vardu, Juozas Šiaučulis — L. D. K. Mindaugo šaulių kupos, Danutė Staškevičienė — Kat. moterų dr-jos, Aug. Mylė — žvejotojų ir medžiotojų klubo "Nidos", L. Girinis — "Nepriklausomos Lietuvos", R. Čsienė ir Grinskienė šv. Onos Draugijos vardu. Jūros šaulių "Neringos" kuopa sveikinimą atsiuntė raštu. Parapijos choras, diriguojamas p.

Roch, kleboną pasveikino dainomis. Publika savo ilgais plojimais nepaleido choro nuo scenos. Už tai choras pakartojo "Čigonus". Oficialiosios dalies pabaigoje kun. J. Knibiliaus tarė padėkos žodį rengėjoms, dalyviams, o ypač chorui, jo dirigentei p. Roch ir vadovui A. Kebliui. Vaišės užtruko iki vėlyvos nakties.

— **Pedagoginiame Lituanistikos institute** Chicagoje korespondenciniu būdu studijuoti šią vasarą pradėjo Dalia Barzdžiūtė iš Toronto, Ina Vainauskaitė ir Rūta Šiulytė iš Hamiltono. Tokių pasiryžusių iš Kanados yra 21:13 iš Hamiltono, 5 iš Toronto ir po vieną iš Londono, Montrealio ir St. Catharines.

— **Seserys Janina ir Monika Glanartaitės** garsėja vandens sporto srityje. Pirmoji gavo sidabro medalį Kalgario varžybose, antroji — bronzos medalį Barnaby, B. C., varžybose. Planuojama ateinančiais metais įsteigti vandens sporto mokyklą Honey Harbour vasarvietėje su vyriausybės ir privačių firmų pagalba.

— **Toronto ir apylinkės lietuvių gydytojų susirinkimas** įvyko rugsėjo 15 d. Hamiltone pas dantų gydytoją dr. V. Kvedarą ūkyje už miesto. Suvažiavo arti 30 gydytojų su šeimomis. Buvo susipažinta, pasivažiota ir pasitarta savosios profesijos reikais.

— **A. N. Kulpavičiai** padovanojo JAV Kongreso bibliotekai 15 knygų apie Lietuvos architektūrą ir gavo šį padėkos laišką: "Didžiai vertiname Jūsų dėmesį Kongreso bibliotekai bei Jūsų duosnumą — įteikimą vertingos dovanos, praturtinančios jos rinkinį, ir kartu reiškiamą padėką." Pasirašė bibliotekos vedėjas.

DIDŽ. BRITANIJOS

— **Nauji inžinieriai**. Paulius Navickas sėkmingai baigė Aston universitetą, civilinės inžinerijos skyrių. Universitetą vadovėbės pakviestas ruošti daktarui. Paulius yra Česlovo ir Elenos (poetės) Navickų sūnus. Jis tris naujas inžinierius Rochdalyje yra Petras Gugas, baigęs to paties universiteto produkcijos inžinerijos skyrių. Jis taip pat yra gimęs Rochdalyje, 1950 m. Abu naujieji inžinieriai yra lankę sekmadienį Manchesterio soc. klubo mokyklą, šokę tautinius šokius ir gražiai kalba lietuviškai.

— **Nijolė Kutkutė** gerai išlaikė antrųjų metų egzaminus Londono universitete. Po metų ji žada sėkmingai baigti universitetą.

— **Petras Viržintas** studijuoja kompiuterius. Kitais metais baigs. Tai šaunus lietuvis, mėgęs lietuvišką raštą ir muziką.

AUSTRALIJOJE

— **L. Ž. S-gos Sydnejaus sk.** nariai buvo susirinkę posėdžio Cabramattoje pas sk. pirm. A. Skirką. Buvo aptarti einamieji reikalai ir pasikalbėta aktualiais žurnalistiniais klausimais.

— **Adelaidėje** buvo suruoštas balius "Tėviškes Aidų" savaitraščiui paremti. Parengimas buvo įdomus ir įvairus.

— **Adelaidės lietuvių kunigai** — A. Kazlauskas ir Alb. Spurgis, buvo pagerbti rugsėjo 16 d. jų gimimo dienos proga. Sveikino parapičiai, organizacijų atstovai. Buvo jaukus vaišės.

— **Brisbanėje** Tautos šventės minėjimas įvyko rugsėjo 15 d. Paskaitą skaitė V. Kaciūnas, sveikino latvių, estų ir ukrainiečių atstovai. Buvo graži meninė dalis.

— **Brisbaniečiai** galės turėti savo lietuviškus kapus Nudge kapinių dalyje, kur dabar dauguma lietuvių laidojama. Kapinių administracija sutiko paskirti lietuviams vieną kapinių dalį ir ten įruošti lietuvių kapų poskyrį.

Spalio 7 d. Clevelande įvyko M. K. Ciurlionio minėjimas, kurį surengė Clevelando skautininkų draugovė. Nuotraukoje pianistas A. Kuprevičius atliko dalį minėjimo programos, paskambino M. K. Ciurlionio kūrinių. Nuotr. J. Garlos

OKUPOUOTOJE LIETUVOJE

— **Gulbių** šios vasaros pradžioje buvo priskaityta 589. Iš šios skaičiaus 162 vasaros metu perėjo ir susilaukė 671 gulbiuko. Taigi dabar priskaitoma 1260 gulbių. 1955 m. tebuvo 46 gulbės. Daug gulbių yra Metelių, Dusios, Veisiejų, Zapsio ežeruose, Balsupių balose, Zaltityje, Amalve, Orijoje ir kitur, tačiau daugiausia Žuvintė, kuria per vasarą perėjo net 33 poros, o rezervate dar plaukiojo 125 gulbės, kurios dėl neįsiskintų priežasčių lizdų nesuko.

ARGENTINOJE

— **Ričardas Banilis**, studijuoja elektronikos inžineriją, skaitė paskaitą — kaip gaminti veidrodžius Laser spindulių siuntimui ir gaudymui. Laser spinduliai yra neperšieniai išrasti ir dar galutinai neiširti. Ty spin-

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

MAIDOS DIENA UŽ TYLIĄJĄ BAŽNYČIĄ

Vyres. giedrininkės organizuoja Maldos dieną už persekiojamą Bažnyčią spalio 14 d., 10:30 val. iš ryto švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Parke. Maldos Diena išpuola spalio 11 d., kurią švenčia viso pasaulio katalikės.

Kviečiamos dalyvauti ateitininkės, vytes, ir Lietuvių Katalikų moterų s-gos narės. Rengiamasi 10:15 val. bažnyčios prieangyje. Įėjimas visos organizuotai, dalyvaujant Korp! Giedros vėliavai. Em. Vilimaitė

IS MOT. SĄ-GOS CENTRO POSĖDŽIO

Poseiminis posėdis įvyko spalio 6 d. centro raštinėje. Buvo įstatyta naujai seime išrinkta centro pirm. Dona Kamm. Dalyvaavo naujai išrinkta pirmoji V. P. Ona Walls iš Detroito.

Augusta šatkus pasitraukdama iš savo pareigų pasidžiaugė, kad veikla pagyvės, nes Kamm toms pareigoms kompetentiška ir Dievo apdovanota vadovavimo gabumais.

Kamm pravedė posėdį gabi ir pateikė keletą naudingų siūlymų. Rašt. Panavas pranešė, kad pašalpos skyriaus darbas pradėtas, bet reiks daug laiko, kol bus baigtas.

Pareikšta užuojauta buvusiai centro valdybos narei N. Šatunienei, netekus gyvenimo draugo.

S. Diržius paskirta Illinois valstijos direktore, pasižadėjo eiti pareigas sąžiningai. Panavas gražiai pavažiavo dalyves ir išgerta šampano tostas pagerbiant valdybą. A. Š.

dulių studijomis užsiima R. Banilis. Jis kartu su kitais mokslo draugais yra parašęs trejetą studijų, kurias universitetas išleido atskiromis brošiūromis. R. Banilis ir jo žmona Emilija nusipirkė namą su krautuve, kurioje ruošiasi atidaryti optikos aparatų parduotuvę.

SVEDIJOJE

— **Stokholmo universitete**, slavistikos instituto rūmose, veikla ir baltų kalbų skyrius, kuriam vadovauja latvių profesorė Rukė Dravina. Šių metų pavasario semestre šio skyriaus iniciatyva buvo surengtas paskaitų ciklas apie žymų lietuvių rašytoją Kristijoną Donelaitį, jo laikotarpį ir jo garsų veikalą "Metai". Paskaitas skaitė Stokholmo universiteto lektorius Juozas Lingis.

KOLUMBIJOJE

— **Lietuvio profesorius Juozas Zaranka**, Bogotos universitete, Kolumbijoje, dėsto graikų ir lotynų kalbas. Profesorius Zaranka, neseniai studijų tikslais nvykęs į Belgiją, Liuvono universitete apgynė disertaciją apie Euripido trilogiją ir gavo filosofijos daktaro laipsnį.

BRAZILIJOJE

— **Sv. Mykolo Arkangelo gimnazija** nunešė visus aukso medalius Sao Paulo miesto VII olimpiadų gimnastikos ir tautinių šokėjų varžybose. Seselių pranciškiečių vedamos mokyklos mokiniai žaidynių uždaryme varžėsi abiejose srityse, abi grupės mokamos lietuvių mokytojų. Penkios teisėjos, kūno kultūros profesorės, davė taškus už tautinių rūbų autentiškumą, susižavėjimą, ritmą, judesio tikslumą. Be lietuviškų šokių buvo Andų indėnų ir brazilų šokiai, pristatyti kitų mokyklų. Pirmą vietą, 163 taškai, (sekanti mokykla surinko 127). Tautinių šokių grupėje dalyvavo aštuoni šokėjai, priklausę arba "Nemumui" ar "Žilvičiui" ir aštuoni nelietuviai, juos per šešias savaites išmokė Žilvičio mokytoja R. Bagdžiūtė, dalyvaudama kursuose Amerikoje.

KRIVULĖS KLUBO ŠVENTĖ

Buvusių policijos tarnautojų Krivulės klubas kaip ir kiekvienais metais atšventė savo tradicinę Angelių Sargų dienos šventę sekmadienį, spalio 7 d., 12 valandą gausus būrys klubo narių ir jų šeimų susirinko į tėvų jėzuitų koplyčią pamaldoms. Pamaldas atliko ir pritaikintą šventei pamokslą pasakė kun. Pečkys, S.J. Pamaldų metu solo giedojo Stasys Stasiūnas, o jam akomponavo muz. Kulis.

Po pamaldų Jaunimo centre įvyko ir metinis susirinkimas, kurį atidarė klubo pirm. Algirdas Reivytiš ir pakvietė pirminkauti Juozą Mackonį, o sekretoriauti V. Pocių.

Senoji valdyba atstatydino pasibaigus vienų metų kadencijai. Buvęs pirm. A. Reivytiš apibūdino metų veiklą, kur svarbiausiu darbu laikytina Lietuvos policijos atsiminimų knygos paruošimas ir įteikimas spaustuvėn.

Klubo kasininkas Stasys Stasiūnas pranešė apie pajamas ir išlaidas, kasoje dar lieka 2,700 dolerių. Knygos išleidimui buvo paskelbtas aukų rinkimas. Iš pačių klubo narių atsirado nemaža mecenatų ir rėmėjų, aukojusių daugiau šimto dolerių ar mažesnėmis sumomis.

Revizijos aktą perskaitė P. Beinorius, kuriame buvo pabrėžta, kad visos knygos vedamos labai tvarkingai.

Be to, dar susirinkimui pagėdaujant buvo perskaitytas buvusio susirinkimo protokolas.

Labai jautrus buvo naujasis valdybos rinkimų klausimas. Keli susirinkimo dalyviai išreiškė pageidavimą, kad senoji valdyba turėtų dar vienai kadencijai pasilikti ir užbaigti savo užsotą didįjį darbą — knygos išleidimą. Daugumai pasisakius už šį pasiūlymą, senoji valdyba sutiko dar dirbti vienus metus.

Susirinkimas baigtas sugiedojus Lietuvos himną. Po susirinkimo visi dalyviai buvo pakviesti vaišėms į klubo nario P. Balseviciaus namus, 5641 So. Hamilton St. Susirinko 20 dalyvių ir buvo jaukiai pabendrauta. Čia dar atsirado naujų mecenatų, sutikusių paremti knygos išleidimą. Buvo nuosirdžių kalbų ir taigpi sudainuota ilgiasių metų Aleksandrui Baradui, švenčiančiam savo gimtadienį. Jaukus pobūvis užsitęsė apie 3 valandas. A. P. Bagdonas

DR. JUOZAS JAKŠTAS sako, kad Vincas Linlevičius vienas iš pirmųjų pasiūloves eiti į šaltinius, parašydamas monumentalų veikalą

Lietuvių švietimas Vokietijoje.

Knyga gaunama "Draugo" administracijoje.

Kaina \$12.00.

LAIDOJIMO APEIGOS

Naujai išleistas

A.L.R.K. Kunigų Vienybės

Laidojimo apeigų knyga nurodo įvairias šv. Mišias už mirusius. Šį vadovą laidojimams kiekvienas parapija gali naudoti, nes ji turi visus bažnytinius užtvirtinimus.

Kaina 50 centų. (25 centai pašto ir mokesčių išlaidoms).

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629